

“ОМНИБИТ” ООД ОФИЦИАЛНИ ПРЕВОДИ

4000 Пловдив; ул. Булаир 8; тел.: +359 88 7849 397, +359 89 8927 697; e-mail: omnibit@VIPsolutions.net

Превод от английски език:

Европейска Комисия
Проучване на Общността

Седма Рамкова Програма

Примерно Ръководство по Финансови въпроси, свързани с
непреки дейности по 7РП

Версия 24/4/2007

Отвод

Информацията и съветите, които се съдържат тук, нямат за цел да бъдат изчерпателни и читателите се съветват да търсят независим професионален съвет. Комисията не поема отговорност за последствията от грешки или пропуски, тук приложени.

Предисловие

Целта на настоящото ръководство е да помогне на участниците в Споразумението за Безвъзмездна помощ, подписано по силата на Седмата рамкова програма за проучване, да разберат и тълкуват финансовите клаузи на Образеца Споразумение за Безвъзмездна Помощ на ЕК (СБП), което подписват. С тази цел приложеният текст се опитва да избегне (до най-добрата възможна степен) употребата на правни справки, технически речник и правен жаргон, и се стреми да предостави на читателя практически съвет.

Структурата на това ръководство отразява финансовите клаузи на СБП на ЕК, като следва същия индекс и структура на документа. Следователно, то трябва да се използва като инструмент, който да изясни клаузите на СБП на ЕК, и трябва да се чете в тази връзка. Всеки член в СБП с финансови въпроси е обяснен в това Ръководство с примери, където е уместно. Целта е не само да обясни, но също, като се следва същата структура, да помогне на читателя къде да намери отговора на своя въпрос.

Всеки път, когато се изработват нови правила и се въвежда нова структура, възникват нови проблеми. В много отношения Правилникът за Участие и СБП на Седмата рамкова програма разчитат на предишни Рамкови програми за проучване. Все пак, изглежда ясно, че използването на това Ръководство и изпълнението на новите рамкови програми ще изложи и подчертае нови ситуации или трудности, които ще изискват специално упоменаване и допълнително обяснение. Поради тази причина настоящото Ръководство е замислено като развиващ се документ, който е предвиден да се осъвременява всеки 6 месеца, за да отразява нови въпроси и обратна връзка от своите потребители (извън и от Комисията) и знанията, придобити чрез практика. На това място обаче е важно да се запомни, че единствената цел на това Ръководство е да предостави тълкуване на правните текстове (и особено на СБП на ЕК) и че не може да ги подценява. Тези насоки не отразяват официална позиция на Комисията; само клаузите на подписаната част са обвързващи.

В заключение, това ръководство се счита за още едно от ръководствата предоставени на всеки един бъдещ бенефициент от Седмата рамкова програма, което може да бъде намерено на следния адрес: [.....]

СЪДЪРЖАНИЕ

ЧАСТ 1: 7РП Споразумение за безвъзмездна помощ на ЕК – Същност	5
Член 5 от СБП на ЕК – Максимален финансов дял на Общността	5
Член 5.1 от СБП на ЕК – Финансов дял на Общността	5
Член 5.2 от СБП на ЕК – Финансово съдържание на Приложение I от СБП на ЕК	5
Член 5.3 от СБП на ЕК – Банкова сметка	7
Член 6 – Предварително финансиране	7
Понятие и изчисление на предварителното финансиране (+ Член II.6 от СБП на ЕК)	7
Дял към Гаранционния Фонд (+ Член II.20 от СБП на ЕК)	8
Член 7 от СБП на ЕК – Специални клаузи	9
ЧАСТ 2: 7РП СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ПОМОЩ НА ЕК – ПРИЛОЖЕНИЕ II – ОБЩИ УСЛОВИЯ	9
Член II.1 от СБП на ЕК – Определения – Без финансови въпроси	9
ЧАСТ „А“: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА	9
РАЗДЕЛ 1: ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ	9
Член II.2 от СБП на ЕК – Организация на консорциума и роля на координатора	9
Могат ли тези задачи на координатора да се изпълняват от други бенефициенти/трети страни?	10
Може ли част от управленските задачи да се изпълнява от други бенефициенти?	10
Може ли научният координатор да е различен от Координатора?	10
Може ли финансово слабо юридическо лице да бъде координатор по проекта?	10
Член II.3 от СБП на ЕК – Специфични задължения на всеки бенефициент по изпълнението – Без финансови въпроси	11
РАЗДЕЛ 2: ОТЧЕТ И ПЛАЩАНИЯ	11
Член II.4 от СБП на ЕК – Отчети и резултати	11
Член II.4.1, II.3.3, и II.4.5 II 4.8 от СБП на ЕК	11
Член II. 4.4 от СБП на ЕК – Удостоверение по финансовите отчети и удостоверение за методологията	11
Член II.5 от СБП на ЕК – Одобрение на отчети и резултати, срок за плащания	19
Член II.5.1 – Одобрение на отчети и резултати в края на всеки отчетен период	19
Член II.6 от СБП на ЕК – Режим на плащане	19
Член II.6.1.а) – Предварително финансиране в началото на проекта	19
Член II.6.1.б) – Междинни плащания след одобрението на отчетите за периодите	19
Член II.6.1 в) – Окончателно плащане след одобрението на крайния отчет	19
Член II.6.4 – Обменни курсове	20
РАЗДЕЛ 3: ИЗПЪЛНЕНИЕ	20
Член II.7 от СБП на ЕК – Подизпълнение	20
Член II.7.1 – Определения	20
Член II.7.2 – Задачи, които могат да се договорят за подизпълнение и условия.....	21
Член II.7.3 – Второстепенни задачи	24
Член II. 7 от СБП на ЕК в комбинация със специална клауза 25.....	24
Член II.8 от СБП на ЕК – Временно преустановяване на проекта.....	24
Член II.8 II.13 от СБП на ЕК – Без финансови въпроси.....	25

ЧАСТ „В“: ФИНАНСОВИ КЛАУЗИ.....	25
РАЗДЕЛ 1: ОБЩИ ФИНАНСОВИ КЛАУЗИ	25
Член II.14 от СБП на ЕК – Признати разходи по проекта	25
Член II.14.1 – Критерии за признаване	25
Член II.14.2 от СБП на ЕК – Разходи на трети страни – Разходи за предоставени ресурси и разходи на трети страни, извършващи част от работата	28
Член II.14.3 от СБП на ЕК – Непризнати разходи	33
Член II.15 от СБП на ЕК – Определяне на преките и непреките разходи	34
Разграничаване на преки и непреки разходи	34
Член II.16 от СБП на ЕК – Горен лимит на финансирането	46
Член II.17 от СБП на ЕК – Приходи от проекта	51
Член II.18 от СБП на ЕК – Финансов принос на Общността	52
Член II.19 от СБП на ЕК – Лихва, натрупана от предварителното финансиране, предоставено от Комисията	55
РАЗДЕЛ 2: ГАРАНЦИОНЕН ФОНД И ВРЪЩАНЕ НА СУМИ	56
Член II.20 на СБП на ЕК – Гаранционен фонд	56
Член II.21 от СБП на ЕК – Възстановяване (на средства) и връщане обратно (на изплатени суми)	57
РАЗДЕЛ 3: КОНТРОЛ И САНКЦИИ	59
Член II.22 от СБП на ЕК – Финансови одити и контрол	59
Член II. 23 от СБП на ЕК – Технически одити и прегледи	60
Член II.24 от СБП на ЕК – Ликвидни щети	61
Член II.25 от СБП на ЕК – Финансови санкции	62
АНЕКС III – СПЕЦИАЛНИ КЛАУЗИ ЗА ПРЕХОДНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИЕМАНЕ	62
Точка III.9 от СБП на ЕК – Финансова подкрепа от Общността за разходи за достъп	62
АНЕКС III – СПЕЦИАЛНИ КЛАУЗИ, СВЪРЗАНИ С „ПРОУЧВАНИЯ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ МСБ“	
ИЛИ „ПРОУЧВАНИЯ ЗА ДРУЖЕСТВА ОТ МСБ“	64
АНЕКС III - ПРОЕКТ ЕРА-НЕТ ПЛЮС	64
Точка III.2 от СБП на ЕК – Продължителност на проекта	64
Точка III.3 от СБП на ЕК – Специални задължения по изпълнението за всеки бенефициент	64
Точка III.4 от СБП на ЕК – Финансова помощ от Общността	65
Точка III.5 от СБП на ЕК – Специален режим на плащане	65
АНЕКС III - СПЕЦИАЛНИ КЛАУЗИ, СВЪРЗАНИ С „ПРОУЧВАНИЯ В ПОМОЩ НА ОПРЕДЕЛЕНИ	
ГРУПИ“	65

ЧАСТ 1: 7РП Споразумение за безвъзмездна помощ на ЕК – Същност

Член 5 от СБП на ЕК – Максимален финансов дял на Общността

Член 5.1 от СБП на ЕК – Финансов дял на Общността

Максималният дял на ЕК , който се явява в този член, не може да бъде надвишен. Дори ако се случи признатите разходи по проекта да бъдат по-високи от планираните, не е възможно допълнително финансиране.

Дялът на ЕС включва:

- a) Еднократно предварително финансиране, платено в началото на проекта (Член 6 от СБП на ЕК)
- b) Междинни плащания след всеки отчетен период
- c) Окончателно плащане в края на проекта за последния отчетен период плюс всякакви необходими преизчисления.

За изчислението на окончателния дял на Общността трябва да се вземе предвид всяка една лихва, генерирана от предварителното финансиране в сметката на координатора, както и всяка приход, получен от бенефициента¹. Информацията за максималните размери на дяла според дейностите и типа на въпросния бенефициент може да се намери в Член II.16 от СБП на ЕК.

Пример:

Проект А

Максимален дял на ЕК: 3 000 000 евро; Продължителност: 3 години

Предварително финансиране (за изчисление на предварително финансиране, виж Член 6 от СБП на ЕК): 1 600 000 евро

Сума на дяла на ЕК, приета в първия отчетен период: 900 000 евро

Първо междинно плащане: 900 000 евро

Сума на дяла на ЕК, приета във втория отчетен период: 900 000 евро

Второ междинно плащане (поради 10% задържане): 200 000 евро

Окончателно плащане: $(3\,000\,000 - (1\,600\,000 + 900\,000 + 200\,000))$ 300 000 евро

За допълнително обяснение относно този член и режима на плащанията, моля, обърнете се към Член II.6 от СБП на ЕК. За обяснение на изчислението на предварителното финансиране и 10% задържане, вижте Член 6 от СБП на ЕК.

Член 5.2 от СБП на ЕК – Финансово съдържание на Приложение I от СБП на ЕК

Тъй като таблицата с разбивката на разходите, включена в Приложение I (Описание на работата) към СБП на ЕК е прогнозна, зрянето на бюджета между дейностите и бенефициентите се позволява без да е необходима поправка на СБП на ЕК. Все пак, условие за това е, че работата се извършва, както е предвидено в Приложение I към СБП на ЕК. Координаторът трябва да удостовери това случай по случай, но при отделни условия координаторите (и бенефициентите чрез координатора) се насърчават, в случай че възникне прехвърляне с възможно влияние на „Описание на работата“ (повечето случаи), да бъдат проверявани (т.е. чрез ел. поща) от Служителя по проекта в Комисията. Тази комуникация чрез ел. поща (или друга писмена форма) би избегнала несъответствие по тълкуването на това условие по-късно.

¹ За информация по натрупаната лихва от предварителното финансиране, виж Член II.19. За разписките, виж Член II.17 на СБП.

Поправка в СБП е необходима във всички случаи, ако прехвърлянето на бюджета възникне при значителна промяна в Приложение I. Значителна промяна е промяна, която засяга техническата работа, както е предвидено в Приложение I към СБП на ЕК, включително подизпълнение на задача, която първоначално е била предвидена да се извърши от даден бенефициент. В случай на съмнение се препоръчва да се консултира отговорният служител по проекта в рамките на Комисията.

Освен това, ако се направи прехвърляне, се прилага процентът за възстановяване на новите дейности и въпросните бенефициенти, както е описано в Член II.16 от СБП на ЕК, както и всякакви други лимити, изложени в СБП на ЕК (т.е. прехвърляне между бенефициенти или дейности с различен финансиращ процент).

Примери:

- „А“ прехвърля в рамките на собствения си бюджет 100 000 евро от дейности по Управлението (финансирани на 100%) към дейностите за проучване и технологично развитие /ПТР/ (финансирани на 50%).
- „В“ (МСФ – Малка/Средна фирма) прехвърля 100 000 евро от дейности за ПТР към „А“ (голяма фирма). Тъй като процентът на възстановяване за МСФ в дейности за ПТР може да се повиши до 75% от общите разходи, В има право на финансиране от 75 000 евро. Ако обаче разходите останат същите (100 000 евро), „А“ може да претендира само 50 000 евро финансиране от ЕК, като 50% е процентът финансиране за „А“ (не-МСФ) фирма в дейности за ПТР.
- „В“ (МСФ) прехвърля 100 000 евро от дейности за ПТР към дейностите по управлението на „А“ (средна фирма); Като се има предвид, че „В“ има право на 75 000 евро финансиране от ЕС, „А“ има право на същата сума признати разходи (100 000 евро) към 100 000 евро финансиране от ЕС. Това е поради факта, че дейностите по управлението се възстановяват на 100%.

Все пак, независимо от различните комбинации по прехвърлянето, максималният финансов дял на ЕК, както е упоменат в Член 5, не може да се надвиши.

Особен случай, където част или цялата безвъзмездна помощ се възстановява като еднократна сума (за обяснение на понятието еднократна сума, виж Член II.18 от СБП на ЕК)

Прехвърляне на средства към частта, възстановена като еднократна сума, не се позволява. Еднократните суми по определение не изискват предоставянето на финансови доказателства (твърдения), тъй като са „фиксираны“. Затова, не се позволяват прехвърляния на бюджета от частта безвъзмездна помощ, възстановена въз основа на разходите, към частта, възстановена като еднократна сума или между еднократни суми за различни дейности. Всякакви промени на тези суми се разглеждат единствено в контекста на потенциално преориентиране на проекта чрез формална поправка към СБП на ЕК в тясна връзка и обсъждане с Комисията. За прехвърляния на средства от дейност/партньор финансиран с еднократна сума към такъв с възстановен разход, особените обстоятелства също трябва да се обсъдят с Комисията.

За бенефициенти от страни-партньори за международно сътрудничество² (СПМС) се предвижда да избират дял на ЕК под формата на еднократни суми или дял на ЕК въз основа на възстановяване на признати разходи. Като изключение, еднократните суми, предвидени за бенефициенти от тези страни, позволяват прехвърлянето на бюджет от частта възстановена безвъзмездна помощ въз основа на разходите към частта, възстановена като еднократна сума.

Причината е, че в тези случаи броят на изследователите за една година от тези СПМС трябва да бъде оправдан, както и в случаите - прехвърляне между категории еднократни суми (и обратно). Причината е, че в тези случаи броят на изследователите за една година от тези СПМС трябва да бъде оправдан. В тези случаи също така е възможно прехвърляне между бенефициенти, използващи еднократни суми, при същите условия като онези, упоменати по-горе, за прехвърляне на средства.

Участници от СПМС могат също така да избират еднократни суми, когато участват в СБП на ЕК, без определено да целят насърчаване на това международно сътрудничество.

Пример:

Пример за дял под формата на еднократна сума е даден в Член II.18 от СБП на ЕК.

² Член 2.12 от Наредба (ЕК) No 1906/2006 определя тези като „трета страна, която Комисията определя като страна с нисък доход, по-нисък от средния доход или по-висок от средния доход и която се определя като такава в работните програми“.

Член 5.3 от СБП на ЕК – Банкова сметка

Препоръчва се банковата сметка, включена в СБП на ЕК (т.е. банковата сметка на Координатора) да се използва изключително за боравене със средствата по проекта; причината да е, че за да изпълни задълженията си, координаторът трябва във всеки един момент да може да определи дати и цифри, свързани с всяко едно плащане, получено или направено по СБП на ЕК (Член II.2.3). Изискването е необходимо за определянето на лихвата, която трябва да бъде възстановена (или приспада), или за да се докаже, че всъщност не е имало лихва. Освен това, изискването е важно за целите на одит и контрол (т.е. да позволи съгласуване на отчетните доклади с действителната употреба на средствата).

Във всеки случай, ако е използвана съществуваща сметка/под-сметка, отчетните методи на координатора трябва да съответстват на гореспоменатите изисквания. В специфични случаи, особено в областта проучвания по отношение на сигурността, може да се постави специална клауза в СБП на ЕК, за да направи използването на точно определена банкова сметка/под-сметка задължително за координатора (специална клауза No 27).

Член 6 – Предварително финансиране

Понятие и изчисление на предварителното финансиране (+ Член II.6 от СБП на ЕК)

Има само едно предварително финансиране (аванс) по време на проекта. Получава се от координатора в началото на проекта и във всеки един случай в рамките на 45 дена от влизането в сила на споразумението за безвъзмездна помощ (освен ако специалните клаузи не определят другояче). Координаторът го разпределя на другите бенефициенти:

- Веднага след като минималният брой бенефициенти, както се изисква от поканата за представяне на оферта, подпишат и върнат формуляр А (формуляр за присъединяване), и
- Само онези бенефициенти, които са подписали и върнали формуляр А.

Като всяко друго плащане координаторът разпределя предварителното финансиране на другите бенефициенти в съответствие със СБП на ЕК и решенията, взети от Консорциума, и трябва да може да определи по всяко време сумата, платена на всеки един бенефициент (и да уведоми Комисията за това, когато се изиска). Предварителното финансиране остава собственост на Общностите до окончателното плащане.

Целта на това предварително плащане е да може бенефициентите да имат положителен паричен поток по време на (през по-голямата част от) проекта. Определя се по време на преговорите, но като показателно общо правило, за проекти с продължителност повече от два отчетни периода, трябва да е 160% от средното финансиране на ЕС за период. Сумата на предварителното финансиране обаче може да се променя в случаи, където точно определените обстоятелства на отделния проект го изискват.

Примери:

- Проект със сериозна начална инвестиция от Консорциума (причина за увеличаване)
- Проект с няколко дейности или финансов разход за първия период (причина за намаляване на предварителното финансиране).

Във всеки случай, еднократното предварително финансиране има следните две ограничения:

- дялът към Гаранционния Фонд (5% от общия дял на ЕК за проекта) е част от предварителното финансиране (и неговото изчисление); обаче то няма да се плаща в сметката на Координатора, прехвърля се директно от Комисията към Фонда при плащането на предварителното финансиране.
- 10%-но задържане от общия дял на ЕК винаги се държи от Комисията до датата на окончателното плащане.

За проекти с един или два отчетни периода сумата на предварителното финансиране може да бъде между 60-80% от общия дял на ЕК, освен ако специфичните обстоятелства по проекта не изискат друго. (напр. много сериозна начална капитална инвестиция, и т.н.). Каквато и да е сумата, ограниченията на предишния параграф също се прилагат тук.

Дял към Гаранционния Фонд (+ Член II.20 от СБП на ЕК)

Както е споменато по-горе, сумата на дяловете на бенефициентите към Гаранционния Фонд (Член II.21 от СБП на ЕК) е част от предварителното финансиране, но незабавно се изважда от предварителното финансиране преди да е платена от Комисията на Координатора и прехвърлена директно от Комисията към Гаранционния Фонд. Затова, нетната сума, получена от Координатора в неговата банкова сметка е по-малка от цифрата, спомената в Член 6.1 от СБП на ЕК.

5-те % дял на ЕК, прехвърлен към Гаранционния Фонд, се връща на бенефициентите чрез координатора при окончателното плащане в края на проекта; обаче, към някои бенефициенти може да се приложи максимално удържане от 1% от дяла на ЕК според подробно описаните обстоятелства в Член II.20 от СБП на ЕК.

Примери:

- Проект „А“, който протича за 3 отчетни периода с дял от ЕК 3 000 000 евро
  - Среден дял на ЕК за отчетен период: $3\,000\,000 \text{ евро} / 3 = 1\,000\,000 \text{ евро}$
  - Предварително финансиране (обикновено 160% от 1 000 000), упоменато в Член 6 = 1 600 000 евро
  - Дял към Гаранционния Фонд: 5% от общото финансиране на ЕС: $3\,000\,000 \times 5\% = 150\,000 \text{ евро}$
  - Нетна сума, прехвърлена на Координатор³: $1\,600\,000 \text{ евро} - 150\,000 \text{ евро} = 1\,450\,000 \text{ евро}$
- Проект „В“, който протича за 5 отчетни периода с дял от ЕС 6 000 000 евро.

³ Освен ако Центърът за Съвместни Проучвания (ЦСП) е бенефициент в Консорциума, в който случай финансирането му също се изважда и му се изплаща директно.

- Среден дял на ЕК за отчетен период: $6\,000\,000 \text{ евро} / 5 = 1\,200\,000 \text{ евро}$
- Предварително финансиране (обикновено 160% от 1 200 000), упоменато в Член 6 = 675 000 евро
- Дял към Гаранционния Фонд: 5% от общото финансиране на ЕК: $6\,000\,000 \times 5\% = 300\,000 \text{ евро}$
- Нетна сума, прехвърлена към Координатор⁴: $1\,200\,000 \text{ евро} - 300\,000 \text{ евро} = 900\,000 \text{ евро}$

- Проект „С“, който протича 18 месеца с един отчетен период с дял 900 000 евро от ЕК
  - Предварително финансиране (като индикация 75% общо финансиране на ЕК), упоменато в Член 6 = 675 000 евро
  - Дял към Гаранционния Фонд: 5% от общото финансиране на ЕК: $900\,000 \times 5\% = 45\,000 \text{ евро}$
  - Нетна сума, прехвърлена към Координатор⁵: $675\,000 \text{ евро} - 45\,000 \text{ евро} = 630\,000 \text{ евро}$

Важно е да се запомни, че основата за изчисление на еднократното предварително финансиране за проекти с повече от два отчетни периода е средното финансиране на ЕК за отчетен период; това е резултатът от деленето на общия дял на ЕК за проекта на броя отчетни периоди.

Член 7 от СБП на ЕК – Специални клаузи

За специална клауза 10, моля, обърнете се към Член II.14 от СБП на ЕК.

За другите клаузи, моля, обърнете се към посветените на това указания на следния линк: (.....)

⁴ Освен ако ЦСП е бенефициент в Консорциума, в който случай финансирането му се изважда и му се изплаща директно.

⁵ Освен ако ЦСП е бенефициент в СБП, в който случай финансирането му се изважда и му се изплаща директно.

ЧАСТ 2: СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ПОМОЩ НА ЕК ПО 7РП – ПРИЛОЖЕНИЕ II – ОБЩИ УСЛОВИЯ

Член II.1 от СБП на ЕК – Определения – Без финансови въпроси

ЧАСТ „А“: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА

РАЗДЕЛ 1: ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Член II.2 от СБП на ЕК – Организация на консорциума и роля на координатора

Координаторът по проекта винаги е само един, който е отговорен за задачите, определени в Член II.2.3 от СБП на ЕК, и който представлява Консорциума пред Комисията.

Могат ли задачите на координатора да се изпълнят от други бенефициенти/трети страни?

Задачите, приписани от СБП на ЕК на координатора в гореспоменатия Член не могат да се изпълнят с договор за подизпълнение или да се изнесат на трета страна. Ролята на координатор на СБП на ЕК се определя от тези задачи, определени в Член II.2.3 от СБП на ЕК. Освен това, тези задачи не може да се извършват от други бенефициенти.

Може ли част от управленските задачи да се изпълнява от други бенефициенти?

Координационните задачи са част от „управленските задачи“; „управленските задачи“ обаче включват задачи извън онези по координацията на проекта, като същите могат да се изпълняват от бенефициенти, различни от координатора. В този смисъл, някои управленски задачи се изпълняват от други бенефициенти и се възстановяват на 100%, при условие че съответстват на другите критерии за допустимост, както е предвидено в Член II.14 от СБП на ЕК (напр. участие в срещи относно управлението на проекта, получаване на удостоверенията по финансови отчети). За повече информация относно „управленски задачи“, вижте Член II.16.5 от СБП на ЕК.

Може ли научният координатор да е различен от Координатора?

Координаторът в СБП се определя само по задачите, упоменати в Член II.2.3. От друга страна, задачите, свързани с координацията на проекта, които не са изброени в горепосочения Член (напр. научна координация на проекта), може да се извършват от друг бенефициент. Бенефициентът не се счита за координатор по проекта. Възможно е бенефициентът, отговарящ за задачата на научния координатор, да бъде вътрешно (т.е. в рамките на Консорциума) определен като „научен координатор“. Все пак, във взаимоотношенията с Комисията „научният координатор“ е само още един бенефициент от СБП на ЕК. Не се счита за координатор по проекта. Задачите на научния координатор, изпълнявани от този бенефициент, могат да се възстановят, ако съответстват на критериите за допустимост, утвърдени в Член II.14, но само като „дейности по научни изследвания и технологично развитие“ (т.е. 50% (75%) процент на възстановяване). По своя характер (научен труд) те не могат да бъдат възстановени като „разходи по управлението“ (т.е. възстановяване до 100%).

Пример:

Бенефициент „В“ е ръководител на Работен Пакет I по Проект X и отговаря за известяването за поканата за участие в конкурс относно избора на нов бенефициент в рамките на Работен Пакет I. Той също така отговаря за техническата координация на другите 5 Работни Пакети по проекта. Той също така трябва да предостави удостоверение за финансовите отчети.

Проценти на възстановяване:

- За неговата работа за ПТР: 50% (75%, ако е по случаите, описани подробно в Член II.16.1.2 от СБП на ЕК)
- За неговата управленска работа по поканата за участие в конкурс в рамките на Работен Пакет I: 100%
- За неговата научна координация на проекта: 50% (като това е част от дейностите за ПТР)
- За неговите управленски разходи по удостоверението за финансовите отчети: 100%

Може ли финансово слабо юридическо лице да бъде координатор по проекта?

За координатори, които не са публични организации, висши или средни учебни заведения, или чието участие не е гарантирано от Държава-Членка или Асоциирана държава, Комисията анализира предварително тяхната финансова жизнеспособност да станат бенефициенти. Комисията не иска допълнителни гаранции или сигурност от тях, и по тази причина теоретично лице със слаба или недостатъчна финансова жизнеспособност не може да бъде координаторът и трябва да се замести от Консорциума.

Това юридическо лице обаче все пак може да бъде координатор, ако, доброволно, предостави на Комисията подобни гаранции.

За информация за правилата за юридическата и финансова жизнеспособност на бенефициентите, проверете: [ЛИНК КЪМ УКАЗАНИЯ ЗА ЮРИДИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ЖИЗНЕСПОСОБНОСТ]

Член II.3 от СБП на ЕК – Специфични задължения на всеки бенефициент по изпълнението – Без финансови въпроси

РАЗДЕЛ 2: ОТЧЕТ И ПЛАЩАНИЯ

Член II.4 от СБП на ЕК – Отчети и резултати

Член II.4.1, II.3.3, и II.4.5 II 4.8 от СБП на ЕК

Моля, обърнете се към посветените на това указания на следния линк: (.....)

Указанията по отчитането по проекта определят съдържанието на тези отчети и предлагат образци.

Член II. 4.4 от СБП на ЕК – Удостоверение по финансовите отчети и удостоверение за методологията

1. Представяне на удостоверение по финансовите отчети

Удостоверения по финансовите отчети (УФО) не се изискват за непреки действия, изцяло възстановени чрез еднократни суми или фиксирани проценти.

Удостоверението за финансовите отчети е задължително за всеки иск (междинен или окончателен) под формата на възстановяване на разходи, всеки път когато сумата на дяла на ЕК е равен или по-голям от 375 000 евро, когато е натрупан с всички предишни плащания, за които не е представяно УФО. Веднъж представено УФО, отново се прилага прагът от 375 000 евро за последващи дялове на ЕК, но изчисляването започва от 0.

Имайте предвид, че въпреки че прагът е установен въз основа на дяла на ЕК, УФО трябва да удостоверява признати разходи.

Пример 1: Бенефициент в проект с продължителност от 5 години:

Иск номер	Признати разходи	Дял на ЕК @50%	Натрупана сума, за която не е представено УФО	УФО изисквано	
1	380 000 евро	190 000 евро	190 000 евро	НЕ	
2	410 000 евро	205 000 евро	395 000 евро	ДА	(1)
3	500 000 евро	250 000 евро	250 000 евро	НЕ	
4	350 000 евро	175 000 евро	425 000 евро	ДА	(2)
5	700 000 евро	350 000 евро	350 000 евро	НЕ	(3)

(1) Натрупан дял на ЕК = 190 000 евро + 205 000 евро = 395 000 евро. Трябва да се предостави УФО, защото натрупаната сума > 375 000 евро. След представянето на УФО, изчисляването на натрупаната сума започва отново от 0 за период 3.

Важно е да се запомни, че УФО трябва да покрива признатите разходи за двата периода (380 000 евро + 410 000 евро = 790 000 евро), а не само дяла на ЕК.

- (2) Натрупан дял на ЕК = 250 000 евро + 175 000 евро = 425 000 евро. Трябва да се предостави УФО, защото натрупаната сума > 375 000 евро. След представянето на УФО, изчисляването на натрупаната сума започва отново от 0 за период 5.

УФО трябва да покрива признатите разходи периоди 3 и 4 (500 000 евро + 350 000 евро = 850 000 евро)

- (3) Дял на ЕК за период 5 = 350 000 евро < 375 000 евро, затова, не е необходимо УФО за последния отчетен период.

Пример 2: Проект с продължителност повече от две години:

Иск номер	Признати разходи	Дял на ЕК	Натрупана сума, за която не е представено УФО	УФО изисквано	
1	350 000 евро	175 000 евро	175 000 евро	НЕ	
2	350 000 евро	200 000 евро	375 000 евро	ДА	(1)
3	300 000 евро	150 000 евро	150 000 евро	НЕ	(2)

Следователно:

- (1) Трябва да се представи удостоверение (тъй като 175 000 евро + 200 000 евро = 375 000 евро). Удостоверението трябва да включва всички признати разходи, които все още не са удостоверени: 700 000 евро
- (2) Не е необходимо удостоверение за 300 000 евро, защото дялът на ЕК = 150 000 евро < 375 000 евро

Пример 3: Проект с продължителност повече от две години с дял на ЕК < 375 000 евро

Иск номер	Признати разходи	Дял на ЕК	Натрупана сума, за която не е представено УФО	УФО изисквано
1	200 000 евро	100 000 евро	100 000 евро	НЕ
2	250 000 евро	125 000 евро	225 000 евро	НЕ
3	200 000 евро	100 000 евро	325 000 евро	НЕ (1)

- (1) Не е необходимо удостоверение за 650 000 евро, защото дялът на ЕК = 325 000 евро < 375 000 евро

Особен случай на проекти с продължителност от 2 години или по-малко:

За случаите, когато сумата на дяла на ЕК, искана от бенефициента, е равна или по-голяма от 375 000 евро (натрупана с всички предишни плащания), трябва да се представи само едно УФО при окончателното плащане. Това УФО трябва да покрие всички признати разходи.

Пример 4: Проекти за бенефициент в проект с продължителност от две години:

Иск номер	Признати разходи	Дял на ЕК @50%	Натрупан ФДК (Финансов Дял на Комисията)	Необходимост от УФО	
1	800 000 евро	400 000 евро	400 000 евро	НЕ	(1)
2	410 000 евро	205 000 евро	605 000 евро	ДА	(2)

- (1) Натрупаната сума е над прага от 375 000 евро. Все пак, тъй като продължителността на проекта е 2 години, се предоставя удостоверение само в края на проекта.

(2) Това УФО трябва да покрие всички признати разходи (1 210 000 евро)

Пример 5: Проект с продължителност от 3 години (повече от 2 години), но само с 2 отчетни периода:

Иск номер	Признати разходи	Дял на ЕК	Натрупана сума, за която не е представено УФО	УФО изисквано	
1	750 000 евро	375 000 евро	375 000 евро	ДА	(1)
2	350 000 евро	200 000 евро	200 000 евро	НЕ	

(1) Понеже достига тавана от 375 000 евро и продължителността на проекта е повече от 2 години, дори ако има само два отчетни периода от 18 месеца всеки.

2. Представяне на удостоверение за Методологията (временен текст)

УФО е удостоверение, което се представя, след като разходите са направени и заявени.

Като допълнителна опция, по 7РП, СБП на ЕК позволява някои бенефициенти да представят, преди да се заявят разходите, удостоверение за методологията, която ще използват за определянето на персонала и непреките разходи (не за другите разходи).

Веднъж представено, удостоверението за методологията трябва да бъде одобрено от Комисията.

Веднъж одобрено, удостоверението за методологията позволява службите на Комисията да имат основателна гаранция за надеждността на методологията на бенефициента относно разходите при изготвянето на бъдещи искове за разходи по отношение на персонала (актуални или средни) и непреките разходи (различни от фиксираните проценти), и свързаните с това системи за контрол.

В резултат на това на тези бенефициенти в известна степен се накърнява периодичността на представяне на УФО (подробно описано по-долу).

Процедурите за внасяне на молба и представяне на удостоверението за методологията са описани в „Насоки за бенефициенти и удостоверяващи органи“.

Могат да се определят следните етапи:

1. Молба от бенефициента:

Представянето на удостоверение за методологията е предмет на следните условия:

- Представянето на това удостоверение е изцяло по избор (т.е. не е задължително) за онези бенефициенти, които спадат към критериите, изложени от Комисията.
- Това удостоверение е предвидено за бенефициенти с многократни участия (прагът е определен по усмотрение на Комисията). На първи етап^б тази възможност се отваря за бенефициенти, които са участвали в поне [xx] договора по БРП с дял на Комисията за всеки от тях, равняващ се на или над [xxxxxx] евро. На бенефициенти, които не стигат този праг по БРП, им се разрешава да представят молба при подписването на [x] или повече СБП на ЕК по 7РП в рамките на период от една година с предвиден дял на ЕК, равняващ се на или по-голям от [xxxxxx] евро за всеки от тях.
- Бенефициент, който е виновен за фалшиви декларации или се сметне, че сериозно не

изпълнява своите задължения по това споразумение за безвъзмездна помощ, или се открие, че е преувеличил която и да било сума, може да бъде изключен от сертифицирането на методологията. Също така би могло да е в случай, когато бенефициентите прекомерно променят своята методология.

- Бенефициенти, които възнамеряват да участват в сертифицирането на методологията и смятат да отговорят на критериите, може да внесат „молба“ към Комисията. Тази молба може да се внесе само по електронна поща на следната функционираща пощенска кутия [xxxxxx].
2. Приемане или отхвърляне на молбата от службите на Комисията според установените критерии.

---

⁶ Тези критерии могат да се преработят от Комисията въз основа на анализа на резултатите от първия етап

Комисията разполага с 30 календарни дни да приеме или отхвърли молбата. В случай че молбата не може да се приеме, на въпросния бенефициент се съобщава с мотивирано решение. Отсъствието на отговор в рамките на 30 дена от получаване на молбата не се счита за приемане. Комисията може временно да преустанови проекта, ако е необходимо някакво изясняване или допълнителна информация. Временното преустановяване се вдига на датата, когато поисканата допълнителна информация е получена от Комисията. Комисията уведомява бенефициента в писмена форма за всяко едно временно преустановяване, както и за условията, на които да се отговори за вдигане на временното преустановяване.

3. Представяне на удостоверението за методологията

- След като молбата е приета, удостоверението трябва да се представи под формата на доклад от фактически данни, изготвен и заверен от външен одитор (или компетентен държавен служител в държавни органи и средни и висши учебни заведения и изследователски организации⁷) във формуляра, предвиден в СБП на ЕК (Приложение VII към СБП на ЕК, Формуляр E).
- Удостоверението може да се представи по всяко време на изпълнение на 7РП и най-рано 6 месеца след началната дата на проекта на първото СБП на ЕК, подписано от този бенефициент по 7РП. Това удостоверение може да се представи само по електронна поща на следната функционираща пощенска кутия [xxxxxx].

4. Приемане или отхвърляне на удостоверението от службите на Комисията

- Комисията разполага с 60 календарни дена да приеме или отхвърли удостоверението. Отсъствието на отговор в рамките на 60 дена от получаване на молбата не се считат за приемане. Комисията може временно да преустанови проекта, ако е необходимо някакво изясняване или допълнителна информация. Временното преустановяване започва на датата, когато поисканата допълнителна информация е получена от Комисията. Комисията уведомява бенефициента в писмена форма за всяко едно временно преустановяване, както и за условията, на които да се отговори, за вдигане на временното преустановяване.
- Последствия от приемането и използване на удостоверението за методологията:

- Изискването да се предостави междинно УФО за искове за междинни плащания

(дори ако с натрупване дялът на ЕК е равен или по-голям от 375 000 евро) се отменя от датата на известието за приемането на удостоверението от Комисията.

- Бенефициенти, чийто дял на ЕК чрез натрупване е равен или по-голям от 375 000 евро, трябва само да представят УФО за окончателното плащане. УФО покрива признатите разходи за общия дял на ЕК.

Това УФО трябва да покрива всички признати разходи, включително за персонал и непреки разходи. Обаче, за непреките разходи и тези за персонал одиторите трябва само да се съсредоточат върху проверяване съответствието със сертифицираната методология и системите, като пропускат индивидуални изчисления. Подробно описание на процедурите по одита, който да се извърши от одиторите, е предоставено в „Насоки за бенефициенти и удостоверяващо органи“ [xxxxx].

⁷ Член II.4 от СБП на ЕК

- Веднъж прието, удостоверението е валидно за всички следващи финансови отчети, представени от същия бенефициент по Седма Рамкова Програма, освен ако не се промени методологията на бенефициента или ако даден одит или друг контрол, извършен от службите на Комисията или от нейно име, покаже, че сертифицираната методология не може да се поддържа повече в настоящата си форма. В тези случаи бенефициентът трябва да представи друго удостоверение за методологията. До приемането на новото удостоверение изискването да се предостави междинно УФО не се отменя. Бенефициентът трябва да декларира всяка промяна в методологията си. Бенефициент, виновен за фалшиви декларации или който сериозно не изпълнява своите задължения по споразумението за безвъзмездна помощ, подлежи на финансови глоби според Член II.25 от СБП на ЕК.

- Последствия от отхвърляне от Комисията:

- В случай че удостоверението не може (още) да бъде прието, на въпросния бенефициент се съобщава с мотивирано решение. Бенефициентът се приканва да представи друго удостоверение за методологията, което съответства на изискванията на Комисията. До приемането му изискването да се предоставят междинни УФО не се отменя.

Пример:

Бенефициент, който е получил Удостоверение за Методологията и който участва в проект с три отчетни периода

Иск номер	Признати разходи	ФДК @ 50%	Натрупан ФДК	Необходимост от УФО	
1	380 000 евро	190 000 евро	190 000 евро	НЕ	
2	410 000 евро	205 000 евро	395 000 евро	НЕ	(1)
3	500 000 евро	250 000 евро	645 000 евро	ДА	
Общо	1 290 000 евро	645 000 евро	645 000 евро		
		Дял за персонал и административни разходи: 500 000 евро			
		Дял за други разходи: 145 000 евро			

- (1) Натрупана сума над прага от 375 000 евро. Обаче, тъй като съществува удостоверение за методологията, одобрено от службите на ЕК, не е необходимо да се предоставя УФО за междинните плащания.

3. Удостоверение за среден разход за персонал (виж Член II. 14 от СБП на ЕК)

Като изключение към задължението да декларира действителни разходи, бенефициентът може да избере да декларира среден разход за персонал. За тази цел на службите на ЕК трябва да се представи за одобрение удостоверение за методологията за изчисляване на средния разход за персонал, „удостоверение за среден разход за персонал“. Тази методология трябва да е съвместима с управленските принципи на бенефициента и обичайната счетоводна практика. Смята се, че средните стойности, изчислени според сертифицираната и одобрена методология, не се различават съществено от действителния среден разход за персонал.

Подобно удостоверение за средния разход за персонал има следните особености:

- Когато даден бенефициент избере да декларира разход за персонал, това удостоверение е задължително, освен когато подобно удостоверение или удостоверение за методологията (cf n 2) вече е предоставено. В този случай удостоверението за методологията заменя удостоверението за средния разход за персонал.

Поради тези причини бенефициентите, които използват среден разход за персонал и които считат, че изпълняват условията за представяне на удостоверение за методологията, трябва да разгледат възможността да представят молба за последното (удостоверение за методологията) вместо молба за удостоверение за среден разход за персонал.

- Процедурите за представяне на удостоверението за среден разход за персонал са описани в „Насоки за бенефициенти и удостоверяващи органи“.

Могат да се определят следните етапи:

1. Представяне на удостоверението за среден разход за персонал

- Удостоверението трябва да се представи под формата на доклад от фактически данни, изготвен и заверен от независим външен одитор (или от компетентен държавен служител в държавни органи, средни и висши учебни заведения и изследователски организации⁸) в съответствие с частта, която се отнася до разхода за персонал на Формуляр Е в Приложение VII към СБП на ЕК.
- Удостоверението може да се представи по всяко време на изпълнение на 7РП и най-рано 6 месеца след началната дата на проекта на първото споразумение за безвъзмездна помощ, подписано от този бенефициент по 7РП. Това удостоверение може да се представи само по електронна поща на следната функционираща пощенска кутия [xxxxx].

2. Приемане или отхвърляне на удостоверението от службите на Комисията

- Комисията има 60 календарни дена да приеме или отхвърли удостоверението. Отсъствието на отговор в рамките на 60 дена от получаване на молбата не се считат за приемане. Комисията може временно да преустанови проекта, ако е необходимо някакво изясняване или допълнителна информация. Временното преустановяване се

вдига на датата, когато поисканата допълнителна информация е получена от Комисията. Комисията уведомява бенефициента в писмена форма за всяко едно временно преустановяване, както и за условията, на които да се отговори, за вдигане на временното преустановяване.

- Последствия от приемането и използване на удостоверение за среден разход за персонал:

- Бенефициентът може да избере да декларира среден разход за персонал.

- Веднъж прието, удостоверението е валидно за всички следващи финансови отчети от същия бенефициент, представени по Седма Рамкова Програма, освен ако не се промени методологията на бенефициента или ако даден одит или друг контрол, извършен от службите на Комисията или от нейно име, покаже, че удостоверението не може да се поддържа повече в настоящата си форма. В тези случаи бенефициентът трябва да представи друго удостоверение за средния разход за персонал. До приемането на новото удостоверение бенефициентът не може да начислява среден разход за персонал. Бенефициентът трябва да декларира всяка промяна в методологията си. Бенефициент, виновен за фалшиви декларации или който сериозно не изпълнява своите задължения по споразумението за безвъзмездна помощ, подлежи на финансови глоби според Член II.25 от СБП на ЕК.

⁸ Член II.4 от СБП на ЕК

- Задължението да се предостави междинно УФО (независимо дали прагът от 375 000 евро е достигнат), освен ако е част от удостоверението за методологията, не се отменя.

- Смята се, че средният разход за персонал, начислен от бенефициента според сертифицираната и одобрена методология, не се различава съществено от действителния разход за персонал.

- По тази причина одиторите трябва само да се съсредоточат върху проверяване съответствието със сертифицираната методология и системите, като пропускат индивидуални изчисления.

- Последствия от отхвърляне от Комисията:

- В случай че удостоверението не може (още) да бъде прието, на въпросния бенефициент се съобщава с мотивирано решение. Бенефициентът се приканва да представи друго удостоверение за методологията, което съответства на изискванията на Комисията. До приемането му бенефициентът не може да начислява среден разход за персонал.

Сравнение между удостоверенията:

	Удостоверение за Финансовите Отчети (УФО)	Удостоверение за Методологията	Удостоверение за среден разход за персонал
Основа	Член II.4	Член II.4	Член II.14
	Задължително за всички бенефициенти, въз основа на условията, изложени в СБП	По избор и предвидено за ограничен брой бенефициенти, въз основа на	Задължително за бенефициенти, които ще използват среден разход за

Кой		критерии, които Комисията да определи.	персонал, освен ако е предоставено удостоверение за Методологията. В този случай, удостоверението за Методологията заменя удостоверението за среден разход за персонал.
Условие	Ако общия дял < 375 000 евро, няма удостоверение За проекти > 2 години: Междинно и/или окончателно плащане Всеки път, когато натрупания дял на ЕК още не е удостоверен, > 375 000 евро За проекти = 2 години: Ако общия дял > 375 000 евро Само едно УФО при окончателното плащане Изключение: Когато Удостоверението за Методологията е прието от Комисията, не се изисква УФО за междинно плащане.	За бенефициенти с многократни участия	Методът трябва да съответства на управленските принципи и обичайната счетоводна практика на бенефициента. Средният разход не може да се различава съществено от действителния разход за персонал.
Обхват	Проектът и въпросните отчетни периоди. Покрива всички признати разходи, все още неустоверени.	По подразбиране, всички проекти на бенефициента по време на цялата 7РП	По подразбиране, всички проекти на бенефициента по време на цялата 7РП
Времетраене	За проекти = 2 години: при окончателното плащане За проекти > 2 години: Когато критериите са удовлетворени	По всяко време на изпълнение на 7РП, но най-рано 6 месеца след началната дата на първия проект, подписан по 7РП	По всяко време на изпълнение на 7РП, но най-рано 6 месеца след началната дата на първия проект, подписан по 7РП
Формуляр	Подробно описание, потвърдено като фактическо от външен одитор или компетентен държавен служител. Независим доклад от фактически данни (Приложение VII, формуляр D)	Независим доклад от фактически данни (Приложение VII, формуляр E)	Независим доклад от фактически данни (съответната част от формуляр E)
Предимства	Прилагането на УФО увеличава сигурността за признаването на разходите за бенефициента	Когато Удостоверението за Методологията е прието от Комисията, не се изисква УФО за междинни плащания Ако Методологията се приеме, няма риск от корекции след одита, ако методът е приложен правилно.	Смята се, че средния разход не се различава съществено от действителния разход, ако Методологията е приета Ако Методологията се приеме, няма риск от корекции след одита, ако методът е приложен

Член II.5 от СБП на ЕК – Одобрение на отчети и резултати, срок за плащания

Член II.5.1 – Одобрение на отчети и резултати в края на всеки отчетен период

В края на всеки отчетен период Комисията оценява и одобрява отчетите и резултатите по проекта, и изплаща съответните плащания в рамките на 105 дена от тяхното получаване.

Член II.6 от СБП на ЕК – Режим на плащане

Предвиждат се следните видове плащания:

Член II.6.1.a) – Предварително финансиране в началото на проекта

За повече подробности относно предварителното финансиране, моля, обърнете се към Член 6. Важно е да се запомни, че лихвата, генерирана от предварителното финансиране, се приспада от дяла на ЕК (виж Член II.19 от СБП на ЕК). Лихвата върху сумата на предварителното финансиране се приспада срещу следващото плащане. Също така трябва да се има предвид, че сумата на дяла, прехвърлен към Гаранционния Фонд, се счита като част от предварителното финансиране, получено от Консорциума.

Пример:

Максимален дял на ЕК в проекта: 3 000 000 евро

Предварително финансиране: 1 600 000 евро

Средства, приети за първия отчетен период: 1 000 000 евро

Лихва (генерирана от предварителното финансиране 1 600 000 евро) = 20 000 евро

Междинно плащане след първия отчетен период: 1 000 000 евро – 20 000 евро = 980 000 евро

Член II.6.1.b) – Междинни плащания след одобрението на периодичните отчети

След одобрение на периодичните отчети следват междинни плащания и се изчисляват въз основа на приетите признати разходи и съответните проценти за възстановяване, както е посочено в Член II.16 от СБП на ЕК. Сумите за междинните плащания отговарят на приетия дял на ЕК. Все пак, общата сума на междинните плащания + предварителното финансиране се ограничават до 90% от максималния дял на ЕК. Това може да означава, както е упоменато в примерите по-долу, че в някои случаи плащането за междинните периоди може да се намали, за да спази този лимит.

Член II.6.1.c) – Окончателно плащане след одобрението на крайния отчет

Окончателното плащане се прехвърля след одобрението на крайните отчети и представлява разликата между изчисления дял на ЕК (въз основа на признатите разходи) минус вече платените суми.

Общото плащане обаче е ограничено до максималния дял на ЕК, както е определено в Член 5 от СБП на ЕК. Ако общата сума, която вече е платена, се окаже по-висока от приетия дял на ЕК, Комисията възстановява разликата.

Също така, на този етап Комисията поръчва на Фонда да освободи сумата от Гаранционния Фонд според клаузите на Член II.21 от СБП на ЕК.

Пример 1:

Продължителност на проекта: 3 години
 Максимален дял на ЕК: 3 000 000 евро
 Таван: 2 700 000 евро (10% задържане)

Плащания		Натрупана сума	
Период 0	Предварително плащане	1 600 000 евро	1 600 000 евро
Период 1	Прието финансиране 1 000 000 евро Междинно плащане П1	1 000 000 евро	2 600 000 евро
Период 2	Прието финансиране 800 000 евро Междинно плащане П2	100 000 евро	2 700 000 евро до съответния таван
Период 3	Прието финансиране 1 200 000 евро Окончателно плащане	300 000 евро	3 000 000 евро максимум

Пример 2:

Продължителност на проекта: 3 години
 Максимален дял на ЕК: 3 000 000 евро
 Таван: 2 700 000 евро

		Натрупани плащания	
П 0	Предварително плащане	1 600 000 евро	1 600 000 евро
	Генерирана лихва	20 000 евро	
П 1	Финансиране 1 млн. евро Междинно плащане П1	980 000 евро	2 600 000 евро
П 2	Финансиране 0,8 млн. евро Междинно плащане П2	100 000 евро	2 700 000 евро до съответния таван
П 3	Финансиране 1,2 млн. евро Окончателно плащане	300 000 евро	3 000 000 евро максимум

Член II.6.4 – Обменни курсове

Разходите се отчитат в евро. Бенефициенти със сметки във валута, различна от евро, отчитат в евро въз основа на обменния курс, който се прилага и в двата случая:

- на датата, на която са били направени действителните разходи
- въз основа на курса, приложим на първо число от месеца след края на отчетния период.

За двата варианта, обменните курсове за деня са фиксирани от Европейската Централна Банка (ЕЦБ) и могат да се получат на следния Интернет адрес: <http://www.ecb.int/stats/eurofxref/> или, за курса на първия ден от месеца след отчетния период - в съответния Официален Журнал (ОЖ) на Европейския Съюз. За дните, където не са публикувани дневни обменни курсове, (например събота, неделя и Нова Година) се взема курса от следващия ден на публикуване. Използването на други източници за обменни курсове (различни от ЕЦБ) е допустимо, само когато няма друго решение (т.е. когато ЕЦБ не включва дневен обменен курс за отделна валута).

Бенефициенти със сметки в евро преобразуват направените разходи в други валути според обичайната си счетоводна практика.

РАЗДЕЛ 3: ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член II.7 от СБП на ЕК – Подизпълнение

Член II.7.1 – Определения

Основното правило е, че бенефициентите изпълняват непряката дейност и за целта разполагат

с необходимите ресурси. Приема се обаче, че когато СБП позволява, а също и като изключение, определени части от работата могат да се договорят за подизпълнение.

Подизпълнителят е вид трета страна, т.е. юридическа личност, която не е бенефициент по СБП на ЕК, и не е подписваща в него. Появява се в проекта, защото един от бенефициентите се обръща към нейните услуги да извърши част от работата, обикновено за специализирани работи, които не може да изпълни сам или защото е по-ефективно да се използват услугите на специализирана организация (напр. създаване на уеб-сайт за проекта).

Подизпълнителят се определя по определени характеристики:

- Споразумението е въз основа на „бизнес условия“; това означава, че подизпълнителят начислява цена, която обикновено включва печалба за подизпълнителя. Това го отличава от дяловете на други трети страни, където третата страна начислява само разхода по дейността.
- Подизпълнителят работи без прякото ръководство на бенефициента и не е йерархично подчинен на бенефициента (за разлика от даден служител). Работното място на подизпълнителя, неговите счетоводни правила и вътрешна организация също са различни.
- Подизпълнителят извършва част от работата сам, докато други трети страни (с някои изключения) само предоставят своите ресурси на бенефициента обикновено въз основа на предишно споразумение и за да подпомогнат бенефициента, като му предоставят ресурси.
- Мотивацията на подизпълнителя е парична, не самата работа по проучването. Трета страна е тази, чийто интерес в проекта е само печалбата, която търговската сделка може да донесе. На подизпълнителя за заплаща напълно за неговото участие в проекта от бенефициента, с който има договор за подизпълнение. В резултат на това подизпълнителите нямат никакви права върху интелектуалната собственост по основната част на проекта.
- Отговорността към ЕК за работа, договорена за подизпълнение, е напълно на бенефициента. Работата, която даден подизпълнител извършва по проекта принадлежи на бенефициента по СБП на ЕК. Подизпълнителят няма права или задължения срещу Комисията или другите бенефициенти, тъй като е трета страна. Все пак, бенефициентът трябва да гарантира, че на подизпълнителя може да се направи одит от Комисията или Сметната Палата.

Следователно, договаряне за подизпълнение между бенефициенти в същото СБП няма да се приеме. Всички участници по определение участват и са заинтересовани от проекта, и , когато един бенефициент има нужда от услугите на друг, за да изпълни своята част от работата, вторият участник декларира и таксува разходите за тази работа. В Споразумението на Консорциума те могат да определят клауза да покрият онези разходи, които не са възстановени от ЕК.

Член II.7.2 – Задачи, които могат да се договорят за подизпълнение и условия

Подизпълнението може да засегне само определени части от проекта, тъй като изпълнението на проекта е задължение на участниците. Затова, частите за подизпълнение по принцип не трябва да са „съществените“ части на проекта. В случаите, където е предложено да се договорят за подизпълнение съществени части от работата, този въпрос трябва внимателно да се обсъди с и одобрен от Комисията и задачите, определени в Приложение I към СБП на ЕК. Обикновено в подобни случаи определеният подизпълнител може да стане бенефициент или консорциума трябва да намери друг бенефициент, който да може да изпълни тази част от

работата.

Какво е „съществена“ част от работата?

Обикновено договорите за подизпълнение не засягат самата работа по проучването, а задачи или дейности, необходими, за да се изпълни проучването, допълнителни към основния предмет на проекта. Договорите за подизпълнение могат да включат огромни суми пари, въпреки че нямат общо със съществените части на проекта. Тяхната цел може да е само да улеснят/направят възможна работата по проучването. В проекти, където проучването не е основната цел (като в дейности по координация и подпомагане – ДКП), съществената част е онази, която засяга основната дейност на проекта. Във всеки случай, препоръчва се отделният случай да се обсъди с Комисията.

Примери:

- Фирма „А“ трябва да изкопае 300 м дълбок канал, за да направи някои експерименти. Изисква се договор за подизпълнение, който да намери организация с адекватно оборудване. Това може да употреби 50% от общия разход по проекта – но това е оправдано.
- Фирма „В“ трябва да събере данни и да направи запитване за база данни в различни държави, за да вземе решение за най-доброто място, където да инсталира пилотния завод. Договаря се фирма, специализирана в събирането на електронни данни, която да изпълни тази задача.

Координационните задачи на координатора, като разпределяне на средства, преглед на отчети и други задачи, споменати в Член II.2.3 от СБП на ЕК, не могат да се договарят за подизпълнение. Други дейности по управлението на проекта могат да се договарят за подизпълнение според въведените условия за подизпълнение.

Както е упоменато по-горе, бенефициентът остава отговорен за всички свои права и задължения, включително задачите, изпълнени от даден подизпълнител. Бенефициентът трябва да гарантира, че интелектуалната собственост, която може да се генерира от даден подизпълнител, се връща на бенефициента, за да може да изпълни задълженията си към другите бенефициенти в СБП на ЕК. Всяко двустранно споразумение между подизпълнител и бенефициент трябва да включва това, както и спазването на задълженията, упоменати в Членове II.10, II.11, II.12, II.13 и II.22 от СБП на ЕК, които засягат, заедно с другите, и задължения, свързани с информация и съобщаване на данни, финансови одити и контрол.

Следва да се включат детайли в Приложение I и избор на подизпълнители.

Необходимостта от договор за подизпълнение трябва да бъде оправдана и да се даде подробно в Приложение I от СБП на ЕК, след принципите, упоменати по-горе и като се има предвид специфичните характеристики на проекта. Работата (задачите), които да се изпълнят от подизпълнителя, трябва да се определят в Приложение I към СБП на ЕК. Все пак, ако самоличността на подизпълнителя е посочена, бенефициентите въпреки всичко са задължени да покажат, че изборът на подизпълнител отговаря на принципите, описани по-долу.

Описанието на задачите, които да се договарят за подизпълнение, трябва да включват финансова оценка на разходите. Също така е важно да се обърне внимание на процедурата, която да се използва при избора на подизпълнител, която да е пропорционална на размера на договора за подизпълнение.

Член II.7.2 от СБП на ЕК изисква бенефициентите да гарантират, че се използват процедури с прозрачно наддаване преди да се избере подизпълнител.

„Всеки един договор за подизпълнение, разходите за който да са признати разходи, трябва да се даде на офертата, предлагаща най-добра стойност за пари (най-добро съотношение цена-качество), според условията на прозрачност и равностойно отношение.“

Процедурата, която да се приложи за даването на договори за подизпълнение, зависи от статуса на бенефициента, т.е. ако бенефициентът е публична или частна личност.

- Публичните личности трябва да следват процедурите за придобиване, установени от техните национални власти. За договори за подизпълнение, надвишаващи определени суми, се прилага директивата за общественото придобиване на услуги и публикуването на покана за участие в търгове е задължително. Във всеки случай обаче те трябва да се придържат към условията на СБП.

Пример:

В проект по 7РП, даден бенефициент (университет) договаря за подизпълнение задача X за сума от 50 000 евро. Ако тази сума е под прага, установен от нейните национални обществени правила (т.е. 100 000 евро), тогава договорът за подизпълнение трябва да е в съответствие поне с условията, изложени в СБП, дори ако националните правила не поставят някакво определено изискване.

- Частните юридически лица трябва да следват правилата, които обикновено прилагат за избора на договори за придобиване, спазващи във всички случаи условията на СБП на ЕК. Оповестяването на покана за участие в търгове нормално не е необходимо за частни юридически личности, но те поне трябва да изискат представяне на няколко оферти (обикновено минимум три), освен ако има утвърден рамков договор за предоставянето на тези услуги. Трябва да има пропорционална връзка между размера работа и разхода за задачите, които да се договорят за подизпълнение, от една страна и степента на публичност и реда на процеса на избор от друга страна.

Тази процедура трябва да гарантира условия на прозрачност и равностойно отношение. По искане на Комисията и особено в случай на одит, бенефициентите трябва да могат да покажат, че са спазили условията на прозрачност и равностойно отношение. Бенефициентите трябва да могат да докажат, че:

- критериите и условията за представяне на избор са ясни и еднакви за всяка юридическа личност, която предлага оферта;
- няма конфликт на интереси при избора на офертите;
- изборът трябва да е въз основа на най-добрата стойност срещу пари, като се има предвид качеството на предложената услуга (най-добро съотношение качество-цена). Не е необходимо да се избира най-ниската цена, макар цената да е съществен аспект.
- Критериите, определящи „качество“, трябва да са ясни и тясно свързани с целта на задачата, договорена за подизпълнение, за да предоставят добър анализ на съотношението цена/качество.

Рамкови договори

Много фирми имат рамкови договори с трета страна да извършват рутинни или повтарящи се задачи. Те са установени преди началото на проекта и представляват обичайната практика на бенефициентите за даден вид задача. Тези рамкови договори могат да се използват за осъществяването на задачи, необходими за изпълнението на проекта на ЕК, при условие че са утвърдени въз основа на принципите на най-добра стойност срещу пари и прозрачност, упоменати по-горе.

Член II.7.3 – Второстепенни задачи

Второстепенните задачи отговарят на второстепенни услуги, които не са задачи по проекта, определени като такива в Приложение I, но са необходими за изпълнението на проекта (твърде различни от, например, анализиране на мостри/проби или изграждане на пилотен завод). Не е нужно да бъдат подробно определени в Приложение I от СБП на ЕК, тъй като по определение тяхното значение е второстепенно (включените суми обикновено са също малки). Все пак, процедурата по избор, упомената по-горе, се прилага също при тези договори за подизпълнение.

Критериите за решаване дали даден договор за подизпълнение засяга второстепенни задачи са качествени, а не количествени.

Примери:

- Организация на помещенията и осигуряване на храна за дадена среща
- Разпечатване на материали, брошури, и т.н.

Разходите за подизпълнение са преки разходи. Те трябва да се определят от бенефициентите във формуляра за финансов отчет (Формуляр С, Приложение VI от СБП на ЕК).

Член II. 7 от СБП на ЕК в комбинация със специална клауза 25

В сферата на космическо проучване под темата „Космос“ специалната клауза № 25 може да се използва при определени условия, в този случай заменяща Член II.7 от СБП на ЕК. Тази специална клауза се използва поради факта, че в областта на космическите изследвания може да се наложи договор за подизпълнение, който да покрива много голяма сума пари (напр. изграждането и пускането на сателити или космическа инфраструктура за изследователски цели) и да представлява първостепенни задачи по проекта. За тази определена цел – и ограничена до това поле на приложение – клауза № 25 може да се използва от службите на Комисията, където е уместно. Поради голямото значение на подобни договори за подизпълнение и голямата техническа сложност на подобна дейност, *argumentum e contrario*, всеки договор за подизпълнение, който следва тази специална клауза, трябва да се сключи с един или няколко подизпълнители въз основа на много силно пряко ръководство от бенефициента, който налага договора за подизпълнение. Допълнителни подробности за използването на тази специална клауза могат да се намерят в Ръководството за Специални Клаузи [линк].

Член II.8 от СБП на ЕК – Временно преустановяване на проекта

Според условията, упоменати в Член II.8 от СБП на ЕК, Комисията може временно да преустанови даден проект като цяло или частично. Преустановяването на даден проект временно има ефекта на прекъсване на изпълнението на проекта, за да се поправят определени проблеми или да се установи наново оперативен статус. След като причините за временното преустановяване не присъстват повече, проектът може – при получаване на писмено потвърждение от отговорната за това служба на Комисията – да продължи от етапа преди временното преустановяване.

По време на периода на временно преустановяване на проекта не могат да се начисляват разходи за изпълнението на която и да е част от него, която е била временно преустановена. Ако отговорните за това служби на Комисията сложат край на временното преустановяване и позволят на проекта да продължи, оставащият бюджет на проекта може да се използва по

определените правила.

Ако временното преустановяване доведе до прекратяване на СБП на ЕК, не могат да се начисляват по-нататъшни разходи по проекта, освен разходи, описани в Член II.39 от СБП на ЕК.

Член II.8 II.13 от СБП на ЕК – Без финансови въпроси

ЧАСТ „В“: ФИНАНСОВИ КЛАУЗИ

РАЗДЕЛ 1: ОБЩИ ФИНАНСОВИ КЛАУЗИ

Член II.14 от СБП на ЕК – Признати разходи по проекта

Принцип

Максималната безвъзмездна помощ на ЕК е въз основа на оценка на признатите разходи, изготвен от партньорите и обсъден с Комисията (виж Член 5 от СБП на ЕК), към които се прилага процентът на възстановяване според дейността и вида на организацията.

Оценката на признатите разходи по проекта трябва да е подробна във временния бюджет, включен в Подготвителните Формуляри за Безвъзмездна Помощ (ПФБП) и след това в техническото Приложение (Приложение I към СБП на ЕК).

За да се разглеждат за възстановяване, разходите, направени от бенефициентите в хода на проекта, трябва да удовлетворяват критериите за признаване, предвидени от СБП на ЕК. Трябва да се подчертае, че при наличието на тези критерии, винаги Комисията е тази, която взема окончателното решение за характера и сумата на разходите, които да се разглеждат като признати, както при анализа на предложения за утвърждаване на предвидения бюджет, който да се приложи към СБП на ЕК, така и при преглеждане на финансовите отчети с цел да се определи дялът на ЕК.

Член II.14.1 – Критерии за признаване

За да се считат признати разходите трябва да бъдат:

- действителни (Член II.14.1.a) от СБП на ЕК)

Разходите трябва да са действително направени (действителни разходи). Това означава, че те трябва да са реални, а не приблизително оценени, предвидени в бюджета или приписани.

Ако няма действителни разходи в момента на създаването на удостоверение за финансовите отчети, може да се декларира най-близката оценка като действителна, ако това е в съответствие със счетоводните принципи на бенефициента. Това трябва да се отбележи във финансовия отчет. Всякакви необходими преизчисления към тези искове трябва да се докладват във финансовия отчет за следващия отчетен период.

За последния период разходите трябва да се представят въз основа на наличната информация в момента на изготвяне на финансовия отчет.

Специфичен случай на среден разход за персонал

Само действителните разходи по принцип се признават за възстановяване.

Въпреки този принцип, бенефициентите могат да изберат да декларират среден разход за персонал, ако е съвместимо с управленските принципи и обичайните счетоводни практики и ако е въз основа на сертифицирана методология, одобрена от Комисията, както е описано в Раздел 2 на Част А (Член II.4 от СБП на ЕК). Счита се че разходите не се различават съществено от действителния разход за персонал.

Подобно удостоверение е необходимо да се издаде в съответствие с клаузите, предвидени в Член II.4 от СБП на ЕК и съответната част от Формуляр Е в Приложение VII към СБП на ЕК.

Даден бенефициент може да избере да декларира реални разходи за не-постоянен персонал и да предостави декларация за среден разход за постоянен персонал. Това трябва да се обясни в методологията, представена на Комисията.

- направени от бенефициента (Член II.14.1.b) от СБП на ЕК)

Подкрепящите документи, които доказват плащането на разходите от бенефициентите, трябва да се съхраняват за всички разходи.

- направени по време на продължителността на проекта с изключение на разходите, свързани с окончателните отчети и удостоверения за одит (Член II.14.1.c) от СБП на ЕК)

Само разходи, генерирани по време на проекта, могат да бъдат признати: в резултат на това периодът, по време на който започва проекта, определя периода на признаване на съответните разходи (Член 2 от СБП на ЕК – Продължителност и начална дата на проекта).

ЕК А предвижда изключение за разходи, направени във връзка с окончателните отчети и такива, които се отнасят за последния период, както и удостоверения за финансовите отчети, изискани при последния период, и окончателните прегледи, ако е приложимо. Тези разходи може да се направят по време на периода до 60 дена след края на проекта или датата на прекратяване, което от двете е по-рано.

Може някои разходи да не са били платени, когато искът за окончателното плащане е пратен, особено защото бенефициентът очаква окончателното плащане на безвъзмездната помощ, за да може да плати този разход. Това положение е приемливо, ако е сигурно, че съществува дълг (фактура или подобно) за услуги или стоки, действително доставени по време на проекта и окончателния разход е известен; Комисията има право да провери дали плащането действително е извършено като поиска да се представят подкрепящи документи, когато е направено плащането или по време на одит, извършен по-късно.

Може ли разходите по амортизацията на оборудване, използвано за проекта, но закупено преди началото на проекта, да бъдат признати?

Ако оборудването не е напълно амортизирано според обичайните счетоводни практики на принципите на бенефициента, продължаващата амортизация (според използваната сума, в процент и време) може да е призната по проекта.

Пример:

Оборудване, закупено януари 2005г. с период на амортизация 48 месеца според обичайните счетоводни практики на бенефициента. Ако СБП е подписано януари

2007г. (когато 24 месеца от амортизацията вече са изтекли), и оборудването е използвано за това СБП на ЕК, бенефициентът може да декларира разходите за амортизация, направени по проекта за оставащите 24 месеца.

Разходи, свързани с изготвяне и представяне на предложението никога не се вписват в сметката на проекта.

- Определени според обичайните счетоводни и управленски принципи и практики на бенефициента, които могат да се удостоверят и проверят (Член II.14.1.d) от СБП на ЕК)

Разходите трябва да се определят според приложимите счетоводни правила на държавата, където е установен бенефициента, и „според обичайните счетоводни и управленски принципи и практики на бенефициента“.

Това също така означава, че те нямат възможността да създадат определени счетоводни принципи за проектите по 7РП. Ако в техните обичайни счетоводни принципи отделен разход винаги се счита като непряк разход, те трябва да го считат също и като непряк разход в непряка дейност по 7РП.

Разходи, които не могат да се оправдаят, следва, по принцип, да се считат за непризнати. Споразумението за безвъзмездна помощ заявява, че „вътрешните счетоводни и одитни процедури на бенефициента трябва да позволяват пряко съгласуване на разходите и прихода, декларирани по отношение на дейността със съответните счетоводни отчети и подкрепящи документи“.

Целта на тази клауза е да даде известна гаранция за източника на разходите и декларираните приходи, които трябва да дойдат директно от сметките на бенефициента и да са подкрепени от подкрепящи документи. Все пак, когато бенефициентът избира да начислява непреки разходи, използвайки фиксиран процент, по определение тези непреки разходи не е необходимо да бъдат подкрепени от подкрепящи документи (виж Член II.15.b) и c) от СБП на ЕК).

Повече обяснения за оправдаване и записване на разходи са дадени в Член II.15 от СБП на ЕК.

- използвани с единствената цел за постигане на целите на проекта и неговите очаквани резултати по начин, съвместим с принципите на икономичност, ефективност и ефикасност (Член II.14.1.e) от СБП на ЕК)

Тези разходи трябва да са съществени за изпълнението на проекта и няма да се направят, ако проектът не се състои.

Идеята за правилно съчетаване на предвидени разходи и очаквани постижения е основен критерий: бенефициентът трябва да може да оправдае ресурсите, използвани за постигане на поставените цели. Безвъзмездната помощ на Комисията не трябва да се отклонява да финансира други проекти.

Принципите на икономичност, ефективност и ефикасност: отнася се за стандарта за „добро домакинство“ при изразходване на обществени пари ефективно. Икономичността може да се разбере като свеждане до минимум разходите за ресурси, използвани за дадена дейност (влагане), като се има предвид подходящото качество и може да се свърже с ефективността, което представлява връзката между резултатите, от гледна точка на ресурсите, които ги поражда. Ефикасността се занимава с измерване

на размера, до който са постигнати целите и връзката между очакваното и действителното въздействие на дадена дейност. Разходна ефективност означава връзката между разходите и резултатите по проекта, изразени като разходи за единица постигнат резултат.

Разходите трябва да са основателни и да са в съответствие с принципите на солидно финансово управление, с целите на проекта и с формалните аспекти на отчитането на тези разходи, включително следващия етап на бюджета по отношение на разпределението му и таблица на разходите.

- Записани в сметките на бенефициента и, в случай на някакъв дял от трети страни, трябва да се запишат в сметките на третите страни (Член II.14.1 f) от СБП на ЕК)
- са посочени в предвидения общ бюджет, приложен към СБП на ЕК – Приложение I (Член II.14.1.g) от СБП на ЕК)

Когато максималният финансов дял на ЕК е определен, признатите разходи се появяват в предвидения бюджет. Възможно е, без допълнително споразумение, да се разрешат известни прехвърляния на разходи между точки в предвидения бюджет с признати разходи в рамките на общата сума признати разходи, според условията, упоменати в Член 5.2 от СБП на ЕК.

Разходи за персонал, трайно оборудване, пътни и дневни, за подизпълнение, консумативи, и т.н., може да се считат за признати разходи, при условие че отговарят на определението за признати разходи в СБП на ЕК и са направени в контекста на дейностите, позволени от документа (виж примери в Член II.15 от СБП на ЕК).

Член II.14.2 от СБП на ЕК – Разходи на трети страни – Разходи за предоставени ресурси и разходи на трети страни, извършващи част от работата

Какво представлява трета страна?

Трета страна е, по определение, всяко юридическо лице, което не подписва СБП на ЕК. Подизпълнител е вид трета страна, но не единствената. Тъй като изпълнението на проекта е отговорност на бенефициентите (които подписват СБП на ЕК), като основно правило бенефициентите трябва да могат сами да извършват работата. Затова, правилото е, че признатите по проекта разходи трябва да се направят от бенефициентите (подписващите СБП на ЕК).

Все пак, при някои обстоятелства СБП приема някои трети страни, чийто разходи могат да са признати.

Дадена трета страна може да има дял в проекта по два възможни начина:

- като предостави своите ресурси на бенефициент (за да може бенефициента да извърши част от работата)
- като лично извършва част от работата.

Разходите са признати по определени условия:

- Третата страна, задачите, които да се изпълнят, оценка на разходите и ресурсите, разпределени на проекта от трета страна, трябва да се определят по време на

преговорите и да се упоменат в Приложение I към СБП на ЕК (и в някои случаи в специална клауза в СБП на ЕК).

- В случая, когато трети страни, които не са подизпълнители, извършват част от работата, бенефициентите имат право да начисляват техните разходи само в случаите, покрити от специалната клауза по-долу. Затова е съществено тези случаи да се обсъдят по време на преговорите, и ако се приемат, да включат съответната специална клауза в споразумението за безвъзмездна помощ.

Във всички случаи бенефициентът остава единствено отговорен за работата на третата страна и трябва да се убеди, че третата страна спазва клаузите на СБП на ЕК.

Също така в тези случаи (дял на трети страни) е важно да се провери дали този дял попада под категорията на приходите (виж Член II.17 от СБП на ЕК). Тези дялове също така трябва да съответстват на условията за признаване на Член II.14 от СБП на ЕК.

A. ТРЕТИ СТРАНИ, ПРЕДОСТАВЯЩИ СВОИТЕ РЕСУРСИ НА БЕНЕФИЦИЕНТ

- Безплатно (няма възстановяване от страна на бенефициента към третата страна)

Това е, когато дадена трета страна предостави някои от своите ресурси на бенефициент, който не възстановява разходите на третата страна, но начислява разходите на третата страна като признати разходи по проекта. Техните разходи се декларират от бенефициента в неговия Формуляр С (като разход и, ако такъв е случаят, като приходи) но трябва да са записани в сметките на третата страна (на която може да се извърши одит, ако се наложи). Необходимостта разходите да бъдат точно записани в сметките на третите страни идва от факта, че подобни разходи не присъстват в сметките на бенефициента.

Важно е да се запомни, че това обхваща само случая, когато трета страна предоставя своите ресурси на бенефициент. Не засяга онези трети страни, които сами извършват част от работата, което е обсъдено по-долу в точка В.

- Бенефициентът възстановява парите на третата страна

Това не е случай на дял на трета страна, тъй като в този случай възстановяването на третата страна за тези разходи е разход за бенефициента, който в отговор може да твърди, че е признат разход. Тогава по определение тези разходи се появяват в сметките на бенефициента, и затова се считат като разходи, направени от бенефициента, а не като разходи, направени от трета страна. В тези случаи, има предшестващо споразумение, което определя рамката, в която тези ресурси са предоставени и възстановяването на третата страна покрива само разходите без печалба за третата страна. Във всеки случай подробностите и причините за това трябва да се посочат в Приложение I към СБП на ЕК.

Тук също така е важно да се запомни, че това включва само случая, когато трета страна предоставя някои от своите ресурси на даден бенефициент, не случая, където третата страна извършва част от работата.

Като всеки друг разход, тези разходи трябва да се придържат към условията на Член II.14 от СБП на ЕК.

Пример:

Юридическо лице предоставя на бенефициента използването на инсталация или специализирана част от инфраструктура, необходима на бенефициента, за да извърши задачата по проекта. Има две възможности тук:

- 2) Третата страна начислява разходите и те се възстановяват от бенефициента. Това е разход за бенефициента и не се счита като възстановяване на разход на трета страна. Подробностите и причината за използването на третата страна се явяват в Приложение I към СБП на ЕК.
- 3) Третата страна не таксува бенефициента за тази дейност; разходите не се възстановяват от него. Ако бенефициентът иска да включи разхода на третата страна като признат разход по проекта, тогава се прилагат условията, упоменати по-горе за „безплатен“ дял. По същия начин третата страна, работата, както и оценка на разходите и използваните ресурси, трябва да бъдат представени в Приложение I от СБП на ЕК.

- Специални случаи:

- 1) Фондация, отделена (spin-off) фирма, и т.н, създадени, за да управляват административните задачи на бенефициента

Типичен е случаят на юридическа личност, създадена или контролирана от бенефициент, който отговаря за финансовата администрация на бенефициента; този бенефициент (обикновено обществени органи като университети/министерства) има предшествашо споразумение с отделена (spin-off) фирма или отделна компания/фондация с не-стопанска цел, чрез която последният управлява финансовите и административни аспекти на участието на бенефициентите в проекти по проучване, включително всички въпроси, свързани с назначаването на работа и заплащането на допълнителен персонал, покупка на оборудване и консумативи, и т.н. В повечето от тези случаи целта да се подобри и усъвършенства административното и финансово управление накарва университетите/министерствата да установят подобни контакти, които обикновено представляват споразумения за дълъг период и са добре утвърдени преди да съществува проекта на ЕК. Следователно, тази трета страна често не разполага със свои ресурси. Наетият персонал за проекта от отделена (spin-off) фирма/фондация работи в сградата на университета (бенефициент) и на негова отговорност.

Както при другите случаи на дял на трети страни, третата страна и задачите трябва да бъдат определени в Приложение I от СБП на ЕК.

Споразумението не се отнася само за този проект, но е общо споразумение за управлението на СБП на ЕК с Комисията (и/или други лица), и разходите се възстановяват пряко от бенефициента или от координатора от името на бенефициента. По този начин, разходите не се считат за приходи.

В някои случаи споразумението между бенефициента и третата страна предвижда също управлението на финансовите плащания на Комисията от третата страна. Следователно, координаторът плаща директно дяла на ЕК на третата страна, а не на бенефициента. В резултат на това в сметките на бенефициента няма следа от каквото и да било възстановяване от него към третата страна. В тези случаи важният въпрос е, че макар да няма прехвърляне между бенефициента и третата страна, работата на третата страна не е извършена без възстановяване на разходите, и то е директно от координатора. По този начин, разходите не се считат за приходи.

Тук разходите на третата страна се начисляват от бенефициента в неговия формуляр С, но те са записани в сметките на третата страна (в противен случай не биха били признати). Всички отчети обаче, финансови отчети, и т.н. трябва да се представят от името на бенефициента. Ако се изиска УФО, то трябва да удостовери и покрие дяловете на бенефициента и онези на третата страна.

- 2) Случаят на ресурси (професори/оборудване), които работят за или са използвани от университет, но чиито заплати/разходи се плащат от Правителството.

В този случай ресурсите предоставени от третата страна (Правителството) на бенефициента могат да бъдат асимилирани в „собствените ресурси“ на бенефициента и следователно могат да се начисляват на проекта без да бъдат считани за приход. Причината е, че бенефициентът е свободен да използва тези ресурси по желание. Като други дялове от трети страни, тези ресурси трябва да се определят в Приложение I към СБП на ЕК. Техния разход се декларира от бенефициента в неговия формуляр С и трябва да се запише в сметките на третата страна и да е на разположение за одит, ако се изиска.

Това не се прилага за случаи, където тези ресурси/персонал са били специално да заместват за кратко бенефициента, за да работи по определен проект. В този случай разходите са признати, но се прилагат правилата за приходи.

- 3) Случай на конкретно „ad-hoc“ споразумение между бенефициент и трета страна за сътрудничество по проект. (пример: временен стаж на преподавател от университет, който не е бенефициент, в такъв, който е, или използването на въвеждане в длъжност).

Тук важат общите правила за трети страни, предоставящи ресурси.

Ако, обаче, трета страна извършва работата, а не само предоставя определени ресурси, този тип споразумение не изпълнява условията за използване на специални клаузи, посочени по-долу в т. В, и по 7РП трябва да се разглежда като подизпълнение и да се спазват съответните правила.

- 4) Случай на „междинно“ или временно работно посредничество, когато се осигурява необходимият персонал на бенефициента: това не е участие на трета страна, защото бенефициентът плаща на агенцията за използването на тези ресурси, което бенефициентът декларира според обичайната си практика.

В. ТРЕТИ СТРАНИ, ИЗВЪРШВАЩИ ЧАСТ ОТ ДЕЙНОСТТА

В този случай третата страна изпълнява определени задачи от проекта. Третата страна извършва пряко част от работата и е отговорна пред бенефициента (въпреки че бенефициентът си остава отговорен за дейността пред Комисията).

Може да има два различни случая:

- Случай с подизпълнители: разходите по договора за подизпълнение са част от преките разходи на бенефициента и са регистрирани в сметките на получателите. Цената на договора за подизпълнение е признат разход за бенефициента, който като другите разходи трябва да отговаря на общите критерии за признаване, посочени в Член II.14 от СБП на ЕК. Особените условия на поддогавянето са обяснени в Член II.7 от СБП на ЕК, където обширно се описва случаят.

- Други трети страни може да извършат при определени част от работата за бенефициента. За да бъде възможно това, такива случаи трябва да са определени в СБП на ЕК чрез специална клауза. Много съществено е тези случаи да бъдат разгледани по време на преговорите, за да се добави специална клауза, която да позволи възстановяването на разходите на третите страни. Освен подизпълнителите (които съблюдават съответните правила, според поясненото в Член II.7 от СБП на ЕК), само трети страни, предвидени от клаузата, могат да извършват дейност по проекта и да извършват таксуване за това.

Кои са третите страни (различни от подизпълнителите), които могат да извършват дейност по проекта, ако са предвидени съответната специална клауза в СБП?

СБП (чрез специална клауза Но 10) се отнася до трети страни, свързани с бенефициент. Терминът „свързани“ се употребява за установени формални отношение между трета страна и бенефициента и се определя от следните характеристики:

- Тези взаимоотношение по характер са широки и не са ограничени до СБП на ЕК, нито специално създадени за дейността от СБП на ЕК.
- Тяхната продължителност, съответно, надхвърля срока на проекта, като обикновено предхожда и продължава след СБП на ЕК.
- Има формално външно изражение, понякога в рамките на юридическа структура (например връзките между сдружение и неговите членове), понякога чрез използване на обща инфраструктура и ресурси (обща лаборатория) и съвместна собственост (холдингови компании).

Случаи, конкретно предвидени от Специалните клаузи:

- Отдели за съвместно проучване (ОСП) (JRU): това са изследователски лаборатории/инфраструктури, създадени и притежавани от две или повече юридически лица, за провеждане на изследвания. Юридическата им самоличност не се различава от тази на членовете им, но съставляват единна изследователска единица, където персоналът и ресурсите на различните членове са събрани заедно за общата им полза. Въпреки че нямат юридическа самоличност, те съществуват физически с отделни свои помещения, оборудване и ресурси, отделни от юридическата самоличност на „собствениците“. Член на ОСП е бенефициентът, а всеки друг член на ОСП, допринасящ за изпълнението на проекта, който не е бенефициент по СБП, трябва да бъде предвиден в клаузата. ОСП трябва да отговаря на следните условия:
  - научно и икономическо единство
  - определена времева продължителност
  - признаване от публична власт
- Европейската групировка за икономически интереси (EEIG): е юридическо лице, създадено с Разпоредба на Съвета (ЕЕС) Но 213737/85 от 25.07.1985г., съставено от поне две юридически лица от различни страни членки.
- Дъщерни организации: дъщерна организация е всяко юридическо лице, което се намира под прекия или непрекия контрол на бенефициента или под същия пряк или непрек контрол, както бенефициентът. Следователно не става дума само за компании майки или холдинги и техните дъщерни организации, а също и за последните помежду им.
- Групировки: тук клаузата се използва или за сдружения, федерации, или за други юридически лица, съставени от членове (в този случай Групировката е бенефициент, а участващите с дял членове трябва да бъдат посочени). В случая на групировки без юридическа самоличност, те се разглеждат като ОСП (JRU), ако удовлетворяват горепосочените за това условия. Следователно структури, споразумения или единици без юридическа самоличност, които са създадени специално от различни юридически

лица за целите на тяхното участие в СБП на ЕК, не се считат групировки и техните разходи не се покриват съгласно условията на тази специална клауза.

Кои условия трябва да бъдат изпълнени от въпросните трети страни, за да извършат дейност и получат съответно заплащане по проекта?

- Трябва да бъдат посочени в Специална кауза Но 10.
- Разходите им трябва да отговарят на правилата и принципите от Член II.14 и II.17 от СБП на ЕК, по същия начин, както тези на бенефициента и трябва да бъдат заведени в счетоводните им сметки. С други думи, важат правилата за признати разходи, определянето на преките и непреките разходи и горните граници за финансово подпомагане, както също и тези за контрол и одит, от Член II.22 и II.23. от СБП на ЕК.
- Всяка трета страна попълва своите разходи в отделен формуляр С, и където е необходимо, предоставя свой отделен сертификат за финансовите отчети и/или методологията, когато са различни от тези на бенефициента. Бенефициентът представя формулярите и обобщаващ доклад, където са отразени разходите и на бенефициента, и на третата/ите страна/и.

Пример:

Университет „X“ е създал ОСП (JRU) с университет „Y“. Университет „X“ е бенефициент в СБП на ЕК и извършва дейността чрез отдел за съвместни проучвания (JRU), която притежават съвместно с университет „Y“. Следователно в този случай „Y“ е трета страна, свързана с „X“.

- „X“ има аналитична счетоводна система, позволяваща му да декларира действителните си разходи (както преки, така и непреки). Той попълва формуляр С само за собствените си разходи: 100 евро преки разходи и 80 евро непреки разходи.
- „Y“, като трета страна, свързана с „X“, извършва част от работата, определена на „X“ по СБП на ЕК, но понеже не е в състояние да определи с точност своите действителни разходи, той използва фиксиран курс от 60% за непреките си разходи. Той попълва формуляр С само за своите разходи: 100 евро преки разходи и 60 евро непреки разходи.

Заклучителния доклад, представен от „X“ (бенефициента) ще включва и двата формуляра С и обобщен финансов отчет от общите разходи на „X“ + „Y“ и исканото финансиране ще бъде изчислено по следния начин (за да е по-просто, тук са включени само разходите Проучване и технологично развитие):

Признати разходи за „X“: 180 евро	финансиране за „X“: (75% като университет) от 180 евро =135 евро
Признати разходи за „Y“: 160 евро	финансиране за „Y“: (75% като университет) от 160 евро =120 евро

Общиразмер на разходите, декларирани от „X“: 340 евро
общ размер на исканата от „X“ помощ от ЕК: 255 евро

Член II.14.3 от СБП на ЕК – Непризнати разходи

Определени разходи са специално изключени от признатите. Списъкът на тези разходи, посочени в споразумението за безвъзмездна помощ, трябва да се разглежда като списък за минимална справка и трябва абсолютно да се спазва.

Според стандартния модел следните разходи са непризнати:

- определими непреки данъци, включително ДДС.

По принцип, бенефициентът следва да начисли в проекта само нетната стойност на фактурата, ако всички критерии за признаване (на разходите) са изпълнени. Определимият ДДС не е признат. Както беше посочено по-горе, непреките данъци се признават, когато не са определими. Такъв може да бъде случаят с фактури от чужбина, където цената е посочена бруто, без да се посочва каква част е данъкът. При всички случаи бенефициентът е длъжен да докаже това при евентуален одит.

Конкретният случай с летищните данъци (*такси – бел. пр.*)

По принцип, летищните такси не са истински данъци по смисъла на данъчното право, а само такса за услуга, предоставена от държавен или полу-държавен орган, отговарящ за дадена (обществена) услуга, като летищата (независимо от факта, че някои летища може да имат частен юридически характер). В такива случаи летищните такси, наложени от тези власти, може да се приемат за такси, следователно да бъдат признати, защото не са нито мита, нито непреки данъци.

- Мита: означава сумата, определена за внесен или (по-рядко) изнесен артикул, почти еквивалентна на данъците, включващи всички данъци и такси, наложени на лица или предмети [или данъкът, наложен при вноса, износа или разходването на стоки];
- дължима лихва;
- резерви за възможни бъдещи загуби или такси;
- загуби от валутен обмен, разходи, свързани с възвращаемост на капитала;
- декларирани или направени разходи или върнати суми по друг проект на Общността (избягване на двойното финансиране);
- дългове и такси за обслужване на дългове, свръхразходи или необмислени разходи (пояснение за значението на тези термини ще бъде изготвено от Комисията по-късно през 2007г.).

Член II.15 от СБП на ЕК – Определяне на преките и непреките разходи

Разграничаване на преки и непреки разходи

Възстановяването на средствата към бенефициентите ще бъде въз основа на техните преки и непреки разходи.

Според характера на въпросните операции, е възможно някои от разходите да бъдат разглеждани или като преки, или като непреки, но нито един разход не може да се отчете два пъти – веднъж като пряк и веднъж като непряк.

1. Преки разходи

Преки разходи са всички признати разходи, които могат да бъдат отнесени пряко към проекта и са определени от бенефициента като такива, съгласно счетоводните му принципи и обичайния вътрешен ред.

Следните преки разходи се считат признати (списъкът не е пълен):

- (а) Разходи за персонал, назначен по проекта
  - Персоналът трябва да е пряко нает от бенефициента съгласно националното законодателство.
  - Тъй като няма разграничение между разходните модели, всеки бенефициент може да включи в разходите си за персонал своите „наетите на постоянно място лица“ или такива на „временен трудов договор“.
  - Разходите за персонал трябва да отразяват общото възнаграждение: заплати плюс социални осигуровки (платени отпуски, вноски за пенсионно осигуряване, здравни осигуровки, и т.н.) и други законосъобразни разходи, включени във възнаграждението.

Трудовите възнаграждения за персонала трябва да са в рамките на обичайната практика на бенефициента. Само разходите за действителните часове ⁹, изработени от персонала за прякото извършване на дейността по проекта може да се таксуват. Изработеното време е общият брой изработени часове, с изключение на празници, време за персонала, болнични или други надбавки.

Само отработените часове по проекта могат да се таксуват. За да бъде таксувано изработеното време, е необходимо да бъде отчитано по подходящ начин (т.е. отчетни листове за работното време) по време на изпълнението на проекта. Наетите служители трябва да извършват дневно, седмично или месечно отчитане на работните часове, използвайки система на хартиен носител или в електронен вариант на компютър. Отчетите на работното време трябва да бъдат одобрени от ръководителя на проекта или друг висшестоящ.

Когато за бенефициента е нормална практика да счита разходите за определен тип персонал (като административен или поддържащ персонал) за непреки, тогава те не могат да се таксуват като преки признати разходи, а само като непреки.

Ако решите да използвате отчетни листове за работното време (обърнете внимание, че те не са задължителни и може да се използват всякакви други надеждни варианти за отчитане на отработеното време), те трябва да отговарят на следните изисквания:

- пълното име на бенефициента, както е посочено в договора;
- пълното име на работодателя пряко оказващ принос към проект за Проучване и технологично развитие;
- трябва да бъдат посочени банковите сметки на проекта;
- отчитания времеви период (например: дневен седмичен, месечен) според обичайната практика на бенефициента;
- брой часове заявени по проекта Проучване и технологично развитие, които трябва да бъдат удостоверени по надежден начин;
- пълното име и подпис на ръководещия (лицето, което отговаря за проекта).

Цялостната система за отчитане на времето трябва да позволява съгласуване на общия брой часове, когато персоналет работи по няколко проекта по едно и също време.

Също така трябва, да има създадена система, позволяваща на бенефициента да посочи дейността, към която се отнасят часовете. Трябва да се отбележи, че посочените по-горе елементи са основните необходими и няма причини да не се приложи и по-подробен вариант за отчитане на часовете.

Примерен лист за отчитане на работното време:

	Име	СЕДМИЦА: ЯНУАРИ 2007Г.					
	Неделя	Понед.	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък	Събота
Дейности	1	2	3	4	5	6	7
Дейности П и Р							
Проект xxxxxxxx							
Проект yyyyyyy							
Проект zzzzzzz							
Управление							
Проект xxxxxxxx							
Проект yyyyyyy							
Проект zzzzzzz							
Общо П и Р							
Други дейности							
А							
Б							
В							
Общо други							
Отсъствия							
Годишен отпуск							
Специален отпуск							
Заболяване							
Общо отсъствия:							
Общо време:							
Подпис:							
Одобрено:							

Една проста оценка на отработените часове не е достатъчна. Продуктивните часове трябва да се изчислят според обичайната практика на бенефициента.

Конкретни случаи:

- „Телеуъркинг“ (*дистанционна работа – бел. пр.*): може да бъде прието, ако има система, която позволява определянето на изработените по проекта часове.
- Извънредна работа: може да бъде прието, ако има система, която позволява определянето на изработените по проекта часове и в съответствие с обичайната практика на бенефициента.
- Болнични: не могат да се включват в изработеното време;
- Отпуск за отглеждане на дете за персонал, назначен по проекта: Може да бъде признат разход, пропорционално на времето, посветено на проекта, при условие че този вид отпуск е задължителен според националното законодателство.
- Бонуси в натура (служебна кола, ваучери, и др.): може да бъдат приети, само ако са доказани и в съответствие с обичайната практика на бенефициента. Като всички разходи, и тези трябва да изпълняват условията в Член II.14.1. от СБП на ЕК.
- Разходите поради излишък (на работна ръка) не са признати.
- Разходи за докторантури: признати, ако изпълняват условията на II.14.1 от СБП на ЕК.
- За държавни органи, разходите за държавни служители, платени пряко от централното

правителство или бюджета на местната управа, може също да се считат за признати разходи, ако другите клаузи на Член II.14. от СБП на ЕК са изпълнени. За по-подробни обяснения относно този случай за персонал (ресурси) предоставени от трети страни на бенефициента, моля вижте „специални случаи“ в !л. II.14.2. от СБП на ЕК.

- Конкретен случай с консултанти
Консултантите са физически лица, работещи за един или повече бенефициенти в проекти по 7РП. Те може да са или са свободно практикуващи (самонаети), или да работят за трета страна.
Има три възможни варианта за класифициране на разходите за вътрешни консултантите (във всеки случай тези разходи ще бъдат признати САМО ако изпълняват условията на Член II.14 от СБП на ЕК):
- 1) Може да бъдат разглеждани като разходи за персонал, без значение дали консултантите са свободно практикуващи или наети от трета страна, ако следните критерии са съвкупно изпълнени:
    - Бенефициентът има договор за наемане на физическо лице на работа и част от работата е свързана с изпълнение на задачи по проекта,
    - Физическите лица трябва да работят под указанията на бенефициента (т.е. дейността се решава, проектира и ръководи от бенефициента),
    - Физическите лица трябва да работят в сградата на бенефициента (освен в случаите на договорена между двете страни работа дистанционно),
    - Резултатите от работата принадлежат на бенефициента (Член II.26. от СБП на ЕК),
    - Разходите за наемане на консултанта не се различават значително от разходите за нает персонал от същата категория дейност по трудовото законодателство,
    - Пътни и дневни разходи на консултанти, участващи в срещи по проекта или други пътувания, свързани с проекта се заплащат пряко от бенефициента, за да бъдат признати.
  - 2) Разходи, свързани с консултантите може да се разглеждат като разходи от договори за подизпълнение, ако бенефициентът трябва да сключи такива договор, за да наеме тези консултанти за извършване на част от работата по проекта и при условията на Споразумението за безвъзмездна помощ по 7РП, и по-специално, ако клаузите на Член II.7 от СБП на ЕК, занимаващи се с договори за подизпълнение, са изпълнени. В тези случаи контролът от страна на бенефициента върху извършваната работа от подизпълнителя се определя от характера на договора за подизпълнение – обикновено подизпълнителят не работи в сградата на бенефициента и изпълнението на работата не е в толкова голяма степен обвързано с преките указания на бенефициента.
  - 3) Последният вариант е консултантът да участва в проекта като бенефициент (или като физическо лице, или малка до средна фирма, ако отговаря на определението).

Конкретният случай с физическите лица: юридическият им статут може да се изравни с този на малка фирма, ако отговарят на изискванията, поставени от Препоръките на Комисията 2003/361/ЕС, версията от 6 май 2003г. (виж Член II.14 от СБП на ЕК). Разходите им са признати, ако изпълняват условията на Член II.14 от СБП на ЕК и са изчислени на базата на доказателствени документи (като данъчни декларации), подадени в рамките на националното законодателство (обикновено фискалния закон). В този смисъл е важно е да се запомни, че разценките, разходите и т.н. трябва да следват обичайната практика на бенефициента.

Признаване на разходите за персонал на собственици на малки и средни фирми. [ПРЕДСТОИ].

- (b) Пътни и дневни разходи за персонала, участващ в проекта
  - По общо правило, действителните пътни и съответните дневни разходи, свързани с проекта, може да бъдат считани за преки признати разходи, стига да следват обичайната счетоводна практика на бенефициента и да са правилно заведени, както

всеки друг разход.

- Ако такива суми бъдат възстановени като сума общо /или плащане на ден, именно този размер, а не действителните изразходваните суми се считат за признати разходи.
- Когато е обичайно за бенефициента да отчита този тип разходи за непреки, не може по проекта да бъдат отчетени като преки.

(с) Разходи за трайно оборудване

- Само оборудване, закупено за целите на осъществяването на проекта, може да се отчита като пряк разход. За да бъде считан за признат, всеки разход трябва да бъде определен според обичайната счетоводна практика на бенефициента и всеки бенефициент трябва да прилага обичайната си система за оценка на амортизацията за трайното оборудване. Амортизацията се начислява за всеки съответен периодичен доклад. Амортизационните разходи не могат да надвишава при никой случай покупната цена на оборудването.
- Амортизационните разходи за оборудване, използвано за, но закупено преди началото на проекта, са признати при условията, посочени по-горе в ЧленII.14.1 от СБП на ЕК.
- В начисленията се включва само частта от оборудването, използвана в проекта. Количеството на тази употреба (процент и време) трябва да може да се провери при одит.
- Разходите за оборудване може да включват всички разходи, необходими, за бъде същото в изправност и да функционира по предназначение (подготовка на сайт, изработване и поддръжка, инсталация, и т.н.)
- Финансов лизинг с възможност за закупуване на дълготрайно оборудване се включва съгласно обичайната за бенефициента практика, но за да се спазят принципите на доброто финансово управление, заявените разходи за дълготрайно оборудване, когато е на лизинг с възможност за закупуване, не може да надхвърля разходите, които биха били налице, ако оборудването е било закупено и амортизирано при нормални цени.

Оперативен лизинг (наемане): в този случай няма възможност за закупуване на оборудването. Няма включена и амортизация (тъй като оборудването е собственост на наемодателя), но разходите са признати, ако е спазена обичайната практика на бенефициента и ако не се надвишава покупната цена на оборудването.

И в двата случая, ако бенефициентът използва оборудването не само за целите на проекта, само съответната пропорционална част от „работното време“ (което е употребено за проекта) може да се включи.

- Когато нормалната практика за бенефициента е да счита разходите за дълготрайно оборудване (или част от него) за непреки, същите не могат да се начисляват като преки, а си остават непреки.

(d) Разходи за консумативи и доставки, ако могат да бъдат определени и са предназначени за проекта

- Всички консумативи, необходими за изпълнението на проекта, могат да се смятат за признати преки разходи.
- Ако обикновено бенефициентът счита тези разходи (или част от тях) за непреки, тогава те не могат да се начислят като преки, а си остават непреки.
- Консумативите са преки разходи по проекта, само ако са закупени след датата на започването му.

(e) Договори за подизпълнение

Разходите за подизпълнение са преки разходи. Определението на подизпълнение е дадено в Член II.7 от СБП на ЕК.

(f) Удостоверение за методологията и удостоверение за финансовите отчети

Разходите, направени за получаване на споменатите удостоверения, представляват признати преки разходи и се вписват в графата „разходи за управление“, която е част от „Други дейности“.

2. Непреки разходи

Непреки разходи са всички онези признати разходи, които не могат да бъдат идентифицирани от бенефициента като пряко отнесени към проекта, но които са разпознати и оправдани от неговата (на бенефициента) счетоводна система като направени в пряка връзка с признатите преки разходи за проекта.

Непреките разходи, наричани също така административни, са всички структурни и поддържащи разходи от административен, технически и логистичен характер, които са пряко значими за функционирането на различните дейности на организационното тяло на бенефициента и следователно не могат да бъдат отнесени изцяло към проекта. Характерът на непрекия разход е такъв, че не е възможно или поне не е удобно да се измери пряко колко от разхода е относим до определен целеви разход.

Пример:

Административните разходи се състоят от такива, свързани с инфраструктурите и общото функциониране на организацията като наемане или амортизация на сгради и фабрики, вода/газ/електричество, поддръжка, застраховки, наличности и дребно офис оборудване, разходи за комуникации и свързване, пощенски разходи и пр. и такива, свързани с услуги като административен и финансов мениджмънт, човешки ресурси, обучение, юридически съвети, документация и т.н.

Непреките разходи трябва да са съобразени с обичайната счетоводна практика на бенефициента и да представляват извлечение от или да са съгласувани с официалните счетоводни книжа.

Когато счетоводната система на бенефициента включва административни разходи, които не са признати по СБП на ЕК, те трябва да бъдат изключени при подаването на финансовите отчети.

Методи на калкулиране на непреките разходи:

- По РП6, преките и непреките признати разходи, начислени от даден участник, трябва да бъдат декларирани според модела за отчитане на разходите. Тези модели бяха три:
  - Модел за пълни разходи (FC), където всички признати действителни разходи (преки и непреки) се начисляват от изпълнителя;
  - Модел за пълни разходи по фиксиран курс (FCF), където действителните преки разходи и фиксиран курс (20% от преките разходи минус подизпълнението) за непреките разходи се начисляват от изпълнителя;
  - Модела за допълнителни разходи (AC), където преките допълнителни признати разходи и фиксиран курс (20% от допълнителните преки разходи минус подизпълнението) се начисляват от изпълнителя.

- По 7РП, няма модели за отчитане на разходите. Бенефициентите трябва да декларират действителните си разходи (освен ако за даден бенефициент от Комисията е била одобрена методология за използване на средни разходи за персонал).

По избор, бенефициентът може да реши да декларира действителните си разходи плюс, за непреките разходи фиксиран курс от 20% от преките, (минус подизпълнението и разходите на трети страни, ненаправени в сградите на бенефициента).

Също така, специфичен фиксиран курс се предвижда за определен тип организации, за да се гарантира прехода между стария АС модел и метода на реалните непреки разходи. В 7РП всички отдели, факултети или институти, които са част от едно и също юридическо лице, трябва да прилагат една и съща система за калкулиране на разходите.

2.а) Действителни непреки разходи

Бенефициентите, ползващи аналитична счетоводна система, която позволява да се определят и групират непреките им разходи („резерв“ на разходите) съгласно критериите за признаване (например, да се изключат непреките разходи), са длъжни да докладват реалните си непреки разходи или да изберат 20-процентния вариант.

Организациите имат нужда от справедлив „ключ“ или „задвижващ механизъм“ за разпределянето на тези разходи от „резерва“ с непреки разходи между различните проекти. Различните методи на разпределение са приемливи, стига да съответстват на общата счетоводна политика на бенефициента (т.е. разпределение на непреки разходи по проекта посредством часове персонал, или като процент от разходите за персонал, или като фиксирана почасова ставка). Не се приемат никакви субективни или спорни „ключове“. Този метод е същият като метода на предишния модел FC (за пълни разходи).

Опростен метод

Концепция:

Този опростен метод е начин за деклариране на непреките разходи, важащ за организации, които не включват непреките си разходи на по-ниското ниво (център, факултет), но могат да ги включат на ниво юридическо лице. Опростеният метод трябва да следва техните обичайни счетоводни и управленски принципи и практики и не изисква включването на нови методи само заради 7РП. Бенефициентите могат да го използват, ако е основан на действителни разходи, получени от финансовите отчети от последната приключена счетоводна година.

Ако дадена организация има само един център или факултет, по дефиниция съвкупността на техните непреки разходи на ниво център и на ниво юридическо лице съвпадат. В този случай начинът да се разбере дали организацията може да използва опростения метод, е да се провери дали същата разполага с аналитична счетоводна система с подробно разпределение на разходите или не. Само във втория случай може да се прилага опростеният метод.

Опростеният метод не изисква предварително регистриране или сертифициране от Комисията. Това е система, която може да се използва, ако нямате счетоводна система с подробно разпределение на разходите, и за която минималните условия са:

- да позволява калкулиране на непреките разходи на ниво юридическо лице;
- да съответства на обичайните ви принципи и практики (настоящи или за бъдеще);
- да е въз основа на действителните ви разходи според последната приключена счетоводна година

Когато представите своя Сертификати за финансов отчет, вашият одитор ще опише (опростената) ви счетоводна система, удостоверявайки тези точки. Важно е да се запомни, че този вариант касае възможността бенефициентът да използва опростен метод за деклариране на непреките разходи. Следователно няма „стандартен модел“, а само различни опростени методи, използвани от бенефициентите и отговарящи на гореизложените условия.

Примери за опростен метод:

Една организация работи по три проекта и е идентифицирала 100 000 евро като признати общи административни разходи на организацията (електричество, административни задачи, снабдяване, оборудване и пр.)

За преразпределянето на административните разходи между трите проекта организацията използва опростен метод, базиран върху показателя „персонал“: административните разходи се разпределят на фиксирана почасова ставка.

[Пример 1: разпределяне чрез почасова ставка]:

Административни разходи на организацията: 10 000

Отработени часове на ниво юридическо лице: 2 000

Почасова ставка: $10\ 000/2\ 000 = 5$

Разпределение между проектите:

Проект 1: 600 отработени часове $\Rightarrow 600 \times 5 = 3\ 000$ непреки разходи

Проект 2: 400 отработени часа $\Rightarrow 400 \times 5 = 2\ 000$ непреки разходи

Проект 3: 1 000 отработени часа $\Rightarrow 1\ 000 \times 5 = 5\ 000$ непреки разходи

[Пример 2: разпределяне чрез процент за разходи за персонал]:

Административни разходи на организацията: 10 000

Разходи за персонал на ниво юридическо лице: 100 000

Съотношение: $10\ 000/100\ 000 = 0,1$ (10%)

Разпределение между проектите:

Проект 1: разходи за персонал: = 30 000 $\Rightarrow 30\ 000 \times 0,1 = 3\ 000$ непреки разходи

Проект 2: разходи за персонал: = 20 000 $\Rightarrow 20\ 000 \times 0,1 = 2\ 000$ непреки разходи

Проект 3: разходи за персонал: = 50 000 $\Rightarrow 50\ 000 \times 0,1 = 5\ 000$ непреки разходи

Възможно ли е да се добие сертификация за опростената методология, използвана за калкулиране и разпределение на непреките разходи?

Няма сертифициране на опростения метод, използван от бенефициента. Същият има отговорността да гарантира, че използваният опростен метод отговаря на изискванията. Въпреки това сертифицирането на методологията, описано в Член II.4 от СБП на ЕК може да включва методологията за калкулиране на

непреките разходи (включително опростеният метод) за тези бенефициенти, на които е позволено да използват сертифициране на методологията).

2.b) Фиксирани курсове

- Фиксиран курс от 20%
  - Този курс е отворен за всеки бенефициент, без значение каква счетоводна система използва.
  - База на изчислението е общата сума на преките признати разходи, без разходите за подизпълнение и тези за ресурси, предоставени от трети страни, които не използват сградите на бенефициента. И в двата случая административните разходи (електричество, снабдяване и пр.) не са направени от бенефициента, а от подизпълнителя или третата страна.

Пример: калкулиране на непреките разходи при избор на 20% фиксиран курс:

Персонал	1 000 000
Подизпълнение	100 000
Проучване от трети университет, който работи в собствената си сграда	20 000
Проучване от трети университет, който работи в сградата на бенефициента	15 000
Пътни разходи	5 000
Оборудване	50 000
Общо преки разходи	1 190 000

Изчисление на непреките разходи:

$1\,190\,000 - 100\,000$ (подизпълнение) – $20\,000$ (проучвания, извършени не в сградата на бенефициента) = $1\,070\,000 \times 0,20 = 214\,000$

- Бенефициент, който избира фиксирания курс от 20% за първото си участие в 7РП може в последствие при следващо участие да избере аналитичната система за отчитане на непреките действителни разходи или опростения метод, стига да е обновена счетоводната му система, позволяваща определяне на действителните му разходи. Тази промяна няма да засегне предишното споразумение за безвъзмездна помощ, но след такава промяна, организацията повече не може да се връща на фиксирания курс.
- Преходен фиксиран курс от 60%

Концепция:

Този фиксиран курс е наречен „преходен фиксиран курс“, защото важи за безвъзмездни помощи, отпуснати по покани за предложения, приключващи преди 1 януари 2010г. Целта е да се помогне на организациите при прехода от фиксиран курс за изчисление на административните им разходи (организации, прилагащи модела за разходи АС при предишни Рамкови програми) към изчисление на действителните разходи (което често е опростеният метод за калкулиране на административни разходи).

След тази дата, 60% курс ще се ревизира и Комисията ще определи подходящ размер на фиксирания курс, който трябва да представлява приближение към въпросните действителни непреки разходи, но не по-малко от 40%. Тогава ще бъде приета специална клауза и включена в следващите СБП на ЕК.

- Използването на тази клауза зависи от три съвкупни условия:

- 1) Статут на организацията

Фиксираният курс е запазен за:

- държавни организации с нестопанска цел
- средни и висши учебни заведения
- предприятия от малкия и среден бизнес (МСБ)

За съответните дефиниции на тези организации виж Член II.16 от СБП на ЕК.

Ако тези бенефициенти променят статута си по време на живота на проекта, „този фиксиран курс ще важи до момента на изгубване на статута им“, следователно от този момент нататък няма да могат да използват 60-процентния фиксиран курс в последващи финансови отчети.

Пример:

Компания, която отговаря на критериите за МСБ, подписва СБП на ЕК през 2007г. с фиксиран курс 60%. През 2008г. тази компания (поради на вътрешен ръст, придобиване и т.н.) става по-голяма и вече не влиза в категорията на малките и средни фирми.

Резултат: От момента, когато преставя да бъде от категорията на МСБ (2008г.), компанията не може да използва 60% фиксиран курс за новите си финансови отчети. От тук нататък непреките ѝ разходи ще трябва да бъдат декларирани или на база на действителните разходи, или чрез прилагане на 20% фиксиран курс за непреките разходи.

- 2) Счетоводна система на организацията

Фиксираният курс е предвиден за организации, които не могат да определят със сигурност своите реални непреки разходи по проекта.

Как ще се докаже, че организацията не може да определи със сигурност своите реални непреки разходи по проекта?

Бенефициентът (например, фирма от категорията МСБ) няма нужда да променя счетоводната си система или обичайните си счетоводни принципи.

Ако счетоводната ѝ система може да определи общия размер на административните разходи, но не ги разпределя към разходите на проекта, тогава бенефициентът може да използва фиксирания курс, ако са изпълнени другите условия.

Пример:

Един университет, който по РП6 е използвал метода АС за отчитане на разходите, тъй като счетоводната му система не позволява да се разграничат

преките от непреките разходи по проекта, по 7РП може:

- или да използва 60% фиксиран курс, знаейки че той ще бъде ревизиран в края на 2009г., или
- да въведе система за отчитане на разходите по „опростения метод“, чрез което ще се въведе основно разпределение на административните разходи на юридическото лице на проект, или
- да въведе изцяло аналитична счетоводна система

Като следваме това, организация, която е използвала модела за пълните разходи (FC) по РП6, се предполага, че не може да определи реалните си непреки разходи и да ги разпредели по проектите. Съответно, тази организация по принцип няма да може да избере 60% фиксиран курс по 7РП. Ако определена причина (сливане, поглъщане и пр.) може да обясни промяната в счетоводната ѝ система, това трябва да бъде повдигнато и обсъдено по време на преговорите по 7РП. Във всеки случай, този бенефициент трябва да премине одит за проектите си по ПР6. Според резултатите от одита, всички проекти по РП6 или 7РП може да бъдат преразгледани, за да се провери съблюдаването от страна на бенефициента на правилата на съответните Рамкови програми по време на подписване на проектите.

Организация, която може да определи реалните си непреки разходи, но не използва ключ или система за разпределението им, може да избере 60% фиксиран курс.

Изборът на този преходен фиксиран курс е в обхвата на отговорностите на бенефициента. Ако един последващ одит покаже, че горепосочените съвкупни условия не са изпълнени, всички проекти, в които бенефициентът участва, може да бъдат преразгледани.

Какво става с юридически лица (организации с нестопанска цел, МСБ, изследователски организации и средни и висши учебни заведения), които понастоящем използват опростения метод за разпределение на непреките разходи?

СБП на ЕК посочва, че разходите трябва да се определят съгласно обичайната счетоводна и управленска практика на бенефициента (в този случай неговия „опростен“ метод). Все пак, в съответствие с конкретните обстоятелства и способност да разпределят със сигурност своите непреки признати разходи по проекта, те може да решат да изберат за временно приложение този преходен фиксиран курс.

3) Вид схема на финансирането

Фиксираният курс е запазен за схеми на финансиране, които включват проучване и технологично развитие и демонстрационни дейности: Мрежа от отлични постижения и Проекти за сътрудничество (включително изследвания в полза на определени групи – в частност МСБ)

Базата за изчисление на фиксирания курс изключва разходите за подизпълнение и разходите за ресурси от трети страни, които не са били използвани в сградата на бенефициента, понеже в тези два случая

непреките разходи не са направени от бенефициента, а от подизпълнителя или третата страна.

3. Максимум от 7% от преките разходи за КПД

В случаите на Координационни и подкрепящи дейности (КПД), възстановяването на непреките признати разходи за всеки бенефициент може да достигне максимум 7% от преките признати разходи, изключвайки преките признати разходи за подизпълнение и участие на ресурси на трети страни, които не са използвани в сградите на бенефициента.

За тази схема на финансиране, финансовата помощ от Общността може да достигне максимум 100% за общите признати разходи, но възстановяването на непреките разходи не може да надвиши максимума от 7% от преките признати разходи.

Всеки бенефициент може да избере преходния фиксиран курс от 60% за първото си участие по 7РП, а впоследствие да премине към системата за отчитане на действителните непреки разходи, при едно следващо участие. Тази промяна не засяга предишното Споразумение за безвъзмездна помощ на ЕК, но след това организацията повече не може да избере системата на фиксиран курс.

[Пример в Член II. 16 от СБП на ЕК]

Непреки разходи – дърво на решението

Организацията ви разполага ли с аналитична система за отчитане на разходите или ще декларирате административните си разходи чрез опростения метод?

ДА

НЕ

Реални непреки разходи, изчислени чрез опростения метод.

или

20% от общата сума на преките признати разходи (1)

или

60% от общата сума на преките признати разходи (1)(2) за:
- обществени организации с нестопанска цел;
- средни и висши учебни заведения,
- изследователски организации и МСБ

- при участие в схеми за финансиране, които включват проучване и технологично развитие

Координационни и подкрепящи дейности:
При всички случаи максимум 7% от преките признати разходи (1)

(1) изключвайки преките признати разходи за подизпълнение и участие на ресурси на трети страни, които не са използвани в сградите на бенефициента

(2) Този фиксиран курс може да бъде използван за безвъзмездни помощи, отпуснати по покани за предложения, приключващи преди 1 януари 2010г. Комисията ще определи за безвъзмездни помощи, отпуснати по покани след 31 декември 2009г., подходящ размер на фиксирания курс.

Член II.16 от СБП на ЕК – Горен лимит на финансирането

Възстановяването на признатите разходи трябва да става следвайки принципите на съфинансирането и нестопанската цел. Горния лимит на финансирането определя максималния размер за възстановяване на дейност и на бенефициент. Все пак, така полученото общо финансиране от ЕК за проект не може да надхвърли максимума на финансов дял на Общността, посочен в Член 5 от СБП на ЕК.

Пример 1: Проект с двама бенефициенти с дейности само по Проучване и технологично развитие и Управление

- ОБЩО приети разходи за ПТР по проекта (в края на проекта): 250 000
- ОБЩО приети разходи за управление на проекта: 15 000
- ОБЩО приети разходи по проекта: 265 000
- Максимален финансов дял на ЕК, посочен в Член 5 на СБП на ЕК: 120 000
- Горния лимит на процента на финансирането по проекта (ПТР дейности) е 50 %, следователно сумата е 125 000
- Горния лимит на процента на финансирането по проекта (управленски дейности) е 100 %, следователно сумата е 15 000
- Но финансирането от ЕК за проекта е ограничено до 120 000, за да се спази изискването за максималния дял на финансиране от Общността, определен в Член 5 от СБП на ЕК.

Също така, е възможно бенефициентът да поиска по-нисък процент на възстановяване (например, да позволи на друг бенефициент да поиска горния лимит на финансиране, спазвайки изискването за максималния дял на финансиране от Общността). Не е възможно, обаче, бенефициентът да поиска по-малък процент в полза на друг бенефициент, който да поиска възстановяване над лимита за финансиране, дори и да е спазено изискването за максималния дял на Общността.

Пример 2:

Проект X:	финансиране от ЕС:	100 000
Бенефициент „А“:	Общо разходи ПТР:	100 000

Горен лимит на финансиране за ПТР: 50%, но „А“ иска само 25%, следователно дялът на ЕС, поискан от „А“, е 25 000

Бенефициент „В“: Общо разходи ПТР: 150 000 (максимален процент финансиране: 50%) дялът на ЕС, поискан от „А“, е 75 000

Различните горни лимити на финансиране, 50%, 75% или 100% зависят от вида на дейността и типа бенефициент. Относно вида на дейността (ПТР, демонстрации, др.), дадените тук определения са общи и трябва да се четат във връзка с текста от „Покана“, където е дадено предложението и съответното „Ръководство за кандидатстващи“.

1. Дейности за Проучване и технологично развитие (ПТР): това означава дейности, пряко насочени към създаване на нови знания, нови технологии и продукти, включително научна координация.

За дейностите за ПТР има два различни горни лимита на финансиране (50% или 75%) в зависимост от статута на бенефициента, а в случаите на проучвания, свързани със сигурността – от специалните условия, пояснени в 1.b. По-долу.

а. Основният процент на възстановяване е 50% от общите признати разходи, но той може да достигне до максимум 75% за следните бенефициенти:

- държавна организации с нестопанска цел: „държавна организация“ може да бъде:
  1. или всяко юридическо лице, учредено като такова съгласно националното законодателство,
  2. или международна организация, която е междуправителствена (например ОН), различна от Общността, която има юридическа самоличност според международното публично право, както и всяка специализирана агенция, създадена от такава международна организация ¹⁰
- средни и висши учебни заведения (например, университети)
- изследователски организации: това означава юридическо лице, което е:
  - учредено като организация с нестопанска цел; едно юридическо лице се класифицира като „организация с нестопанска цел“, когато е смятано за такова по националното или международното законодателство (предстои допълнение);
  - и извършва проучване или технологично развитие като една от основните си цели
- МСБ: означава малки и средни предприятия според значението, дадено от Препоръка на Комисията 2003/361ЕС във версията от 6 май 2003г. Според Член 2 от Анекса, МСБ (микро, малко или средно предприятие) е такова, което:
  - има по-малко от 250 души нает персонал;
  - има годишен оборот ненадвишаващ 50 млн. евро, и/или
  - има годишен счетоводен баланс ненадвишаващ 43 млн. евро

Моля, обърнете внимание, че според новото определение за МСБ, при изчисляване на данните за предприятието си може да се наложи да вземете предвид възможни взаимоотношения с други предприятия. Центровете за проучвания, изследователските институти, договорните изследователски организации или консултантски фирми няма да се считат, за целите на съвместни и колективни схеми за проучване, за приемливи представители от МСБ. За повече информация, направете справка с пълния текст на Препоръка на Комисията 2003/361ЕС във версията от 6 май 2003г.

В повечето случаи вида на юридическото лице се определя от националното законодателство на участника и от него самия зависи да го докаже. В определени случаи юридическото лице може да срещне трудности в определянето на статута си. В тези случаи трябва да се установят други показателни факти или доказателства.

Пример:

Бенефициентът може да посочи своя статут по националното данъчно законодателство, за да подкрепи твърдението си, че е изследователска организация с нестопанска цел.

Комисията ще помогне като предостави определени показатели за оценка, подкрепа и регистрация на юридическите лица в своеобразна база данни на Комисията. Тази база данни ще разпознае конкретния юридически статус на всеки бенефициент и тя ще бъде използвана при всички участия в проекти по 7РП.

---

¹⁰ За тези и следващите дефиниции, виж Член 2 от 7РП „Правила за участие в начинания, центрове за проучвания и университети.....(...) „, Разпоредба (ЕС) номер 1906/2006 на Европейския парламент и Съвета от 18 декември 2006г.

Ако някое от тези лица, на което се полага да иска 75% финансиране от ЕК, промени юридическия си статут по време на живота на проекта, този процент на възстановяване ще важи само до момента на загубване на статута.

Пример:

Компания, която попада в категорията МСБ, подписва СБП през 2007г., с максимален процент финансиране от ЕК 75% за ПТР дейности. През 2008г. компанията (поради вътрешен ръст, придобиване и пр.) става по-голяма и вече не е в категорията МСБ. За всички финансови отчето по това СБП, подадени след промяната на статута, процента на финансиране за ПТР дейности се намалява на 50%.

- b. Все пак, процентът на възстановяване за ПТР дейности може да достигне 75% за дейности, свързани със сигурността, ако са изпълнени следните условия ¹¹:
- Партньорите по проекта развиват потенциални възможности в сфера с много ограничен пазарен размер.
  - Благодарение на особената ситуация в тази конкретна област, има риск от пазарен срив.
  - Партньорите по проекта разработват подсилено оборудване в отговор на нови заплахи.

За информация относно юридическия статут на бенефициентите, посети [ЛИНК КЪМ ПРАВИЛА ЗА ЮРИДИЧЕСКИЯ СТАТУТ И ФИНАНСОВАТА ЖИЗНЕСПОСОБНОСТ]

2. Демонстрационни дейности означава дейности, предназначени да докажат жизнеспособността на дадени нови технологии, които предлагат потенциални икономически предимства, но които не могат да бъдат комерсиализирани пряко (например, тестване на продукти, като например прототипи). Дялът на ЕК може да достигне максимум 50% от общите признати разходи.
3. Други дейности: Други дейности, които не са в изброените по-горе и не са част от

непълния списък, даден в Член II.16 от СБП на ЕК, може да получат възстановяване на разходите до 100% от признатите разходи. Непълния списък е даден в Член II.16 от СБП на ЕК. Те трябва да бъдат обсъдени внимателно по време на преговорите и да бъдат включени в Анекс I от СБП на ЕК.

Примери:

- разпространение (например създаването на уебсайт, представянето на проекта по време на конференции и работни семинари, изготвянето на научна публикация, включваща, ако е възможно, плащането на хонорар за публикуването ѝ)
- създаване на мрежа от контакти (например, организиране на семинар за създаване на мрежа от контакти)
- координиране (например, организиране на срещи или пътувания с координираща цел)
- интелектуална собственост (например, подаването и извършването на кандидатстване за патенти (и други права на интелектуална собственост), включително патентни проучвания и юридически съвети или плащането на хонорари на трети страни за права върху интелектуална собственост, необходими за изпълнението на проекта)

---

¹¹ Виж Член 33 (1) втори подпараграф от Правилник за участие 7РП

- проучвания върху социално-икономическото въздействие (например, оценката на очакваното социално-икономическо въздействие на същината или анализ на факторите, които биха повлияли на тяхното използване)

- промотиране използването на същината на проекта*(например проучване на изпълнимостта/ на създаването на дейности за създаването на допълнително отделени компании или „предприемане“, касаещи оценката, изпитанието и утвърждаването на обещаващи, но още невъведени технологии и решения)

* Бележка: Действителното търговско експлоатирани и конкретни подготовки на това (обратно на гореспоменатите проучвания на изпълнимостта на създаването на дейности по „предприемане“, като и свързани с това дейности (например, маркетинг), не могат да получат финансиране

Ако отговарят на всички други изисквания за признаване (Член II.14 от СБП на ЕК) (действителни, икономически, единствено за постигане на проекта, и пр.)

4. Дейностите по управлението са част от Други дейности: те включват дейностите, посочени в Член II.2 от СБП на ЕК. Може да включват и други, като например разходите за организиране на покана или търг за избор на подизпълнител.

Възстановяването на средства към участник, който има само разходи за управление, може да достигне максимум 100% от общите признати разходи, какъвто и да е юридическият характер на това юридическо лице.

Няма определен таван на разходите или процент а Европейско финансиране, който да се приложи за управленски дейности. Все пак, като всички разходи, за да бъдат признати, те трябва да отговарят на условията от Член II.14 от СБП на ЕК (икономичност, ефективност и пр.)

5. Дейностите за обучение също са част от Други дейности – те може да покриват разходите за заплати на извършващите обучението (ако отговарят на условията от Член II.14 от СБП на ЕК), но не и разходите за заплати на обучаваните.

За държавни организации с нестопанска цел, средни и висши учебни заведения, изследователски организации и предприятия от МСБ, участващи в Мрежа за отлични постижения или в Проекти за сътрудничество, дялът на финансиране от Общността за дейности по ПТР може да достигне максимум 75% от общите признати разходи. По 7РП, тези участници ще могат да включат всички свои действителни разходи за проекта (включително разходите за постоянния си персонал).

За да определят непреките си разходи, те може да изберат фиксиран курс от 60%, само ако не е възможно да определят със сигурност своите реални непреки разходи за проекта (виж Член II.4 от СБП на ЕК).

Общ пример:

Европейското финансиране за даден бенефициент (университет) по проект за ПТР, демонстрационни и управленски дейности, със следните преки разходи:

Разходи за ПТР:	100 000 евро
Разходи за демонстрации:	100 000 евро
Разходи за управление:	100 000 евро

Изчисление на непреките разходи:

Разходи за ПТР:	100 000 евро x 0,6 = 60 000 евро
Разходи за демонстрации:	100 000 евро x 0,6 = 60 000 евро
Разходи за управление:	100 000 евро x 0,6 = 60 000 евро

Възстановя чрез прилагане на процент на възстановяване спрямо преките разходи:

Разходи за ПТР:	75% от (100 000 евро + 60 000 евро) = 120 000 евро
Разходи за демонстрации:	50% от (100 000 евро + 60 000 евро) = 80 000 евро
Разходи за управление:	100% от (100 000 евро + 60 000 евро) = 160 000 евро

Обща сума за възстановяване: 360 000 евро

Координационни и подкрепящи дейности (КПД) са такива дейности, чиято цел е координирането и подкрепата на изследователски дейности и политики. Те покриват един по-широк аспект от дейности – от координиране и програми за създаване на контакти до по-специализирани и краткосрочни дейности за подкрепа. Те не включват дейности за проучване, развитие и демонстрации. За КПД дялът на Европейското финансиране може да достигне максимум до 100% от общите признати разходи.

Размерът на финансирането от ЕК може да достигне до 100% от общите преки признати разходи. За непреките е 7% от преките признати разходи, изключвайки подизпълнението и разходите за ресурси от трети страни, които не са използвани в сградите на бенефициента.

Пример за финансиране по КПД:

Общи признати разходи: (в края на проекта):	300 000 евро
Преки разходи:	200 000 евро
ЕК финансиране за преките разходи (100%) = 200 000 евро (вкл. 20 000 за подизпълнение)	
Непреки разходи:	100 000 евро
ЕК финансиране за непреките разходи = 7% от (200 000 евро - 20 000 за подизпълнение) = 12 600 евро	
ОБЩО ЕК финансиране по Проект X = 212 600 евро.	

Член II.17 от СБП на ЕК – Приходи от проекта

Финансовата помощ от Общността не може да целта или ефекта да произвежда печалба за

бенефициентите (участниците). Поради това, общият размер на исканото Европейско финансиране плюс допълнително, свързано с проекта финансиране, не може да надвишава 100% от общите признати разходи.

Ако общата помощта от ЕК+приходите < общите признати разходи = Няма намаляване на помощта от ЕК.

Печалбата трябва да се оценява на ниво бенефициент.

Като следствие, когато финансовата помощ от Общността е калкулирана, между другите критерии, на база на предвидения бюджет и съгласно максималните проценти на възстановяване на признатите разходи, този предвиден бюджет трябва да бъде съставен от предвидените признати разходи, както и от предвидените приходи (ако могат да се предвидят предварително)

Трябва да се вземат под внимание три вида приходи:

- Финансови трансфери или техен еквивалент, към бенефициента от трети страни;
  - Апортни вноски от трети страни;
  - Доход, генериран от проекта
- а) В първите два случая (финансови трансфери или апортни вноски), тези дарения се считат за приход от проекта, ако трета страна ги е предоставила специално за целите на проекта. Ако, обаче, използването им е по преценка на изпълнителя, може да бъдат смятани за признати разходи на проекта, но не могат да бъдат смятани за приходи.

В първите два случая (финансови трансфери или апортни вноски) има две съвкупни условия, които трябва да бъдат изпълнени, за да може тези разходи да бъдат считани за приходи по проекта, както е предвидено в Член II.17 от Анекса (Общи условия) от СБП на ЕК.

- Ако помощта от трета страна е отпусната на бенефициента специално за използване по проекта, тези средства трябва да бъдат декларирани като приходи по проекта във финансовия отчет на бенефициента (формуляр С).
- Ако няма пълно възстановяване от страна на бенефициента към третата страна, онази част от разходите, която не е била възстановена, трябва да се счита за приход и трябва да бъде декларирана от бенефициента като такава. Възстановената част не е приход или помощ от трета страна, а разход за бенефициента и трябва да бъде декларирана като такава.

Когато помощта от трета страна към бенефициента не е предназначена специално за използване по проекта (т.е. използването е по преценка на бенефициента) тези средства може да бъдат считани за собствени средства на бенефициента и признати негови разходи (но не приходи).

Пример:

Университетски преподавател, чиито разходи са начислени от университета в СБП на ЕК, но чиято заплата е платена от Министерството. Тази апортна вноска от трета страна (Министерството) не трябва да се счита за приход, освен ако преподавателят е бил специално изпратен от Министерството в университета да работи по въпросния проект. С други думи, ако университетът е свободен да декларира възлагането/allocation на работа на преподавателя, тогава неговия /нейния дял се усвоява като „собствени средства“ на университета, а не е приход.

- а) В случаите на приход, генериран от самия проект, всеки доход, генериран от проекта, включително продажба на активи, закупени за проекта (ограничени до първоначалната покупна цена), се считат за доход на проекта (например, такса за участие в конференция, провеждана от консорциум; продажба на протоколите от такава

конференция; продажба на оборудване, закупено за проекта и пр.)

By derogation / В отстъпление от гореспоменатия принцип, доход, генериран от използването на foreground произтичащ от проекта, не счита за приход. Използването на foreground произтичащ от проекта е често главната цел на всеки проект, подпомогнат с финансовата помощ на Общността и следователно считането му за доход би го обявило за наказуем

В повечето случаи приходите нямат въздействие върху дяла на ЕК, тъй като размерът им не надвишава разликата между признатите разходи на проекта и помощта, осигурена от ЕК:

Признати разходи: 100, помощ от ЕК: 50, приходи: 50 • няма въздействие

Признати разходи: 100, помощ от ЕК: 50, приходи: 20 • няма въздействие

Признати разходи: 100, помощ от ЕК: 50, приходи: 60 • помощта от ЕК ще се намали на 40

Приходите се вземат под внимание в момента на изравнителното плащане (виж Член II.18 от СБП на ЕК).

Пример:

Бенефициент X с общи признати разходи в даден проект: 100

Помощ от ЕК: 50

Приходи:

- национална субсидия към бенефициента за работата по проекта: 20
- подкрепа от спонсор от индустрията за работа по проекта: 20
- Такси за участие в семинар в края на проекта: 5

Общо разходи = 100

Общо приходи = 45

Помощ от ЕК = 50 + общо приходите (45) = 95, което е под общите разходи на бенефициента, следователно не настъпват промени в сумата на помощта от ЕК.

Съдействие от един бенефициент към друг от един и същи проект не счита за приход. Такъв е дялът на трета страна към проекта. Следователно, ако един бенефициент финансира друг бенефициент в същото СБП от ЕК, за да му помогне да извърши работата, това не се счита за приход, понеже идва от друг бенефициент, а не от трета страна.

Бенефициентите трябва да включват приходите, получени по време на отчетния период, във финансовите си отчети (формуляр С) за съответния период. Те ще се вземат под внимание, когато се калкулира изравнителното плащане (т.е. След края на проекта) и възможното намаляване на помощта от ЕК може да случи.

Пример:

Генериран приход от самия проект (например, за оборудване, закупено за проекта, такса за участие в конференция, проведена от консорциума) е приход, генериран за проекта, който трябва да се декларира и да се приспадне от безвъзмездната помощ, за да се избегне печалбата.

Член II.18 от СБП на ЕК – Финансов дял на Общността

1. Финансовият дял на Общността е под формата на възстановяване на признатите разходи.

Принципи на изчисляване на дяла на ЕК

- 1.1. Дялът на ЕК се изчислява отнасяйки се към разходите на проекта, като цяло и тяхното възстановяване се базира на приетите (*признати – бел. пр.*) разходи на всеки бенефициент.
- 1.2. Този дял се определя чрез прилагане на горните лимити на финансиране, посочени в Член II.16, за дейност и за бенефициент спрямо действителните признати разходи.
- 1.3. Дялът на ЕК не може да доведе до печалба за никой бенефициент.
- 1.4. За всеки бенефициент, дялът на ЕК не може да надхвърля размера на признатите разходи минус приходите за проекта.
- 1.5. Общата сума на плащанията от Общността няма да надвишава при никакви обстоятелства максималния размер на помощта от ЕК, засегнат в Член 5, дори и консорциумът да реши да увеличи работата върху проекта или да добави нови бенефициенти, с одобрението на ЕК

Пример:

Бенефициент 1 (МСБ)

Дейности	Приети разходи (преки + непреки) в евро	Възстановени разходи в евро
ПТР	100 000	$100\ 000 \times 75\% = 75\ 000$
Демонстрации	100 000	$100\ 000 \times 55\% = 50\ 000$
Управление	40 000	$40\ 000 \times 100\% = 40\ 000$
Други	10 000	$10\ 000 \times 100\% = 10\ 000$
Общо	250 000	175 000
Приходи		25 000
Дял на ЕК		175 000

Дялът на ЕК не се променя, тъй като сборът от този дял (175 000 евро) и приходите на проекта (25 000 евро) е по-малък от общо разходите на бенефициента за проекта (250 000 евро).

2. Дял на ЕК под формата на еднократни суми

ДА СЕ ДОВЪРШИ

- 2.1. Еднократните суми за държави от Страни партньори в международно сътрудничество (ICP) (ОТКАЗВАНЕ ОТ ПРАВА: Решението за еднократните суми още не е прието от Комисията. Може да се наложи адаптация на текста според решението на Комисията)

Глобалната сума за участници в Международното сътрудничество е:

Икономика на СПМС	Помощ (евро/изследовател/година)
Нисък доход	8 000
Среден към нисък доход	9800
Среден към висок доход	20 700

Таблица 1: Еднократни суми за група национални доходи

Проекти за сътрудничество	75%	50%
Мрежа за отлични постижения	75%	50%
Координационни и подкрепящи дейности	100%	100%
Подкрепа за „гранични“ проучвания (ERC)	100%	100%
Проучвания в помощ на определени групи	75%	50% (1)
Подкрепа за обучение и професионално развитие на изследователи („Мария Кюри“)	Не важи	Не важи

Таблица 2: Горни лимити на финансиране за схема на финансиране и тип юридическо лице

(1) За изследвания, свързани със сигурността и дейности за технологично развитие, може да достигне максимум 75% в случая на развитие на потенциални възможности в области с много ограничен пазарен размер и риск от „пазарен срив“, и за разработване на подсилено оборудване в отговор на нови заплахи.

За юридическо лице, учредено в страна партньор в международно сътрудничество (ICPC), ако бъде избран вариантът на глобалната сума, помощта по проекта се базира на Таблица 1, умножена по общия брой човеко-години за проекта. Максималният дял на ЕК се изчислява като се приложат горните лимити на финансиране, посочени в Таблица 2, към получената сума, която включва всичко, покривайки подкрепата за преките и непреките разходи.

Списък на икономиките от страни партньори в международно сътрудничество (ICPC)

Икономика	Код	Регион	Група според дохода
-----------	-----	--------	---------------------

(следва списък по азбучен ред на държави, разположен в изходния текст на стр.55 - 59)

2.2. Други еднократни суми (Но Es)

Още не е дефинирано

3. Финансовият дял на Общността под формата на еднократни суми (различни от тези за ICPC). Случаят с Мрежите за отлични постижения (Но E)

Но E финансиране

В 7РП формите на безвъзмездна помощ (финансиране) се осигуряват от работната програма и поканата, където е публикуван Но E. Формата на финансиране може да бъде:

- или на база признати разходи, както другите схеми за финансиране;
- или, където работната програма и индивидуалните покана го посочва, помощта от ЕК е

под формата на еднократна сума в размер на 23 500 евро на проучване/година (както е определено от Правилата за участие). Този начин с еднократната сума не е запазен само за първите покани за предложения. Подробности за начините на приложението ще бъдат дадени на по-късен етап. В предложенията си по Но Е, предлагащите трябва да предвидят разходите си по същия начин, както за другите схеми на финансиране. Следователно, те ще използват трите категории: Проучване и развитие, Управление и Други дейности, обяснени в Член II.16 от СБП на ЕК.

Член II.19 от СБП на ЕК – Лихва, натрупана от предварителното финансиране, предоставено от Комисията

Предварителното финансиране остава собственост на Общността до изравнителното плащане. Този член прави препратка към Финансовата разпоредба на Европейските общности (ФР) и Правилата за нейното прилагане (ПП), понеже всички значителни суми от лихви, добити от предварителното финансиране, чийто получател е юридическото лице получател на това финансиране директно от Комисията (координаторът) трябва да се вземат предвид при определяне на изравнителното плащане от ЕК.

В настоящия вариант на ПП, е определена значителна сума, когато размерът на предварителното финансиране надвишава 50 000 евро, следователно, когато сумата е по-малка от тази, няма нужда да се декларират лихвите, натрупани върху нея.

Справките и обясненията относно банковите сметки за проекта са в третия параграф на член 5 от СБП на ЕК.

Това означава, че докато сумата за предварително финансиране се намира в банковата сметка на координатора, всички натрупани по нея лихви, остават собственост на Общността. От друга страна:

- Предварителното финансиране остава собственост на Общностите до последното плащане, но лихвата от онази част от предварителното финансиране, преведена от Координатора към другите бенефициенти (ако има такива), няма да е необходимо да се докладва.
- Има само едно единствено предварително финансиране за проект, платимо обикновено в срок от 45 дена след влизане в сила на СБП на ЕК. Правилата за лихвите оттам важат само за това предварително финансиране, а не за междинните плащания.

Координаторът (и само координаторът) информира Комисията за размера на всички натрупани лихви от предварителното финансиране, което е получил от Комисията, поне веднъж годишно, ако тези лихви представляват значителна сума, и при всички случаи, винаги при искания за междинно плащане или изравнително плащане, което изчиства предварителното финансиране.

Размерът на периодичната лихва, декларирана от координатора, трябва да бъде посочена във финансовите му отчети (формуляр С) се при следващо плащане.

Пример:

3-годишен проект.

Консорциумът получава еднократно предварително финансиране в размер на 1600 000 евро за цялата продължителност на проекта и превежда на всеки от бенефициентите договорената в консорциума сума. Координаторът запазва за себе си договорения размер, съответстващ на неговото предварително финансиране: 400 000 евро. Притежаваната от координатора сума е натрупала лихва от:

- 2000 евро генерирани от 1 200 000 преведени на другите бенефициенти през времето между получаването на средствата от Комисията и тяхното прехвърляне към другите бенефициенти
- 2800 от 400 000 пазени от координатора в сметката, споменатата в СБП на ЕК.

Общо лихва: 4 800 евро

в края на отчетния период координаторът трябва да декларира във финансовия си отчет (формуляр С) тази сума от 4 800 евро като лихва, генерирана от предварителното финансиране. Тя се приспада от последващото междинно плащане.

РАЗДЕЛ 2: ГАРАНЦИОНЕН ФОНД И ВРЪЩАНЕ НА СУМИ

Член II.20 на СБП на ЕК – Гаранционен фонд

1. Представяне

Гаранционният фонд е инструмент за взаимна изгода, създаващ солидарност между участниците в непреки дейности. Той замества колективната финансова отговорност на участниците в РПБ.

Целта е главно покриване на финансовите рискове, поети от Общността и участниците по време на изпълнението на непреките дейности по 7РП. Това е вид застрахователен договор от страна на бенефициентите за гарантиране на финансовите загуби от проектите.

Фондът е собственост на бенефициентите. Всеки бенефициент има дял в Гаранционния фонд. Този дял отговарящ на 5% от максималния размер на ЕК финансиране за проекта, се приспада от предварителното финансиране и комисията го превежда на името на бенефициента в Гаранционния фонд. Все пак, погледнато юридически, бенефициентите получават пълния размер на предварителното финансиране.

Дяловете на бенефициентите във фонда се изплащат от Комисията от тяхно име в Банкова сметка. Генерираната оттам лихва, покрива рисковете направени от невръщането от бенефициентите на изплатени, но неполагаеми се суми.

В края на даден проект бенефициентът си възвръща дяла. Ако, обаче, в момента на плащането фондът е в състояние, при което лихвата не е достатъчна, за да покрие загубите, се прави удържане от размера на сумата за връщане. Методът за изчисление на удържката е предвиден в Член II.21 на СБП на ЕК и не може никога да надхвърли 1% от ЕК финансирането. Тази потенциална удържка не засяга обществените организации или юридическите лица, чието участие е гарантирано от Страна член на Асоциираните страни, както и средните и висшите учебни заведения.

В края на проекта дяловете, които се връщат на бенефициентите, могат да бъдат отделени, ако е подходящо, за плащане на дългове на съответния бенефициент към Общността по дадено задължение, без оглед на произхода му.

2. Как се изчислява сумата, която трябва да бъде върната?

В момента на изравнителното плащане, сумата, внесена във фонда, се връща на бенефициента. В края на всеки месец Банката определя „фондов индекс“, който се прилага през следващия месец. Когато този индекс е равен или по-голям от 1, направената вноска се връща без

удрџки.

Когато индексът е по-малък от 1, сумата се връща, намалена с удрџка, чийто размер не може да надхвърля 1% от крайното ЕК финансиране към бенефициента. Тази удрџка не важи за суми, платими към държавни организации или юридически лица, чието участие в СБП на ЕК е гарантирано от Страна член на Асоциираните страни, както и средните и висшите учебни заведения.

Пример за изчисляване на фондовия индекс:

$$\text{Фондов индекс} = (C + I + V) / C$$

C = дяловете в гаранционния фонд на всички текущи при определянето на индекса проекти

I = натрупана лихва, генерирана от фонда

V = баланс на операциите (връщания към печалбата на фонда – преводи от фонда и връщания по фонда)

Изчисляване на фондовия индекс за 31 януари 2009г.тази

Общо дялове: 1 000 000 000 евро

Натрупана лихва: 50 000 000 евро

Ако балансът е: $50\,000\,000 - 300\,000\,000 = -250\,000\,000$

тогава фондовият индекс $= (1,000,000,000 + 50,000,000 - 250,000,000) / 1,000,000,000 = 0,80$

Фондовият индекс = 0,80 и ще бъде прилаган по време на изравнителното плащане, извършвано през февруари 2009г.

Пример за изчисляване на сумата за връщане при изравнителното плащане:

Максимален размер на финансирането от общността: 100 000

Дял във фонда: 5 000

Ако изравнителното плащане в края на проекта е: 90 000

- За държавни организации или юридически лица, чието участие в СБП на ЕК е гарантирано от Страна член на Асоциираните страни, както и средните и висшите учебни заведения

Сумата за връщане = първоначалния дял във фонда = 5 000

- За други юридически лица, неспоменати по-горе

Сумата за връщане = първоначалния дял във фонда $\times 0,80 = 4\,000$

Във всички случаи удрџката няма да надхвърля 1% от общия размер на финансирането от ЕК: $90\,000 \times 0,01 = 900$.

Тогава: Сума за връщане = $5\,000 - 900 = 4\,100$.

Член П.21 от СБП на ЕК – Възстановяване (на средства) и връщане обратно (на изплатени суми)

1. По време на проекта

Ако при молба от Комисията, даден бенефициент не върне обратно исканата сума в срок от 30 дена след получаване (*на искането – бел. пр.*) и консорциумът приеме да продължи проекта без този бенефициент,

- Равностойна на въпросната изискана сума, се превежда от Фонда към координатора, за

да може проектът да продължи.

- Комисията издава на бенефициента нареждане за връщане на сума, в полза на Фонда.

Пример:

- Комисията прекратява участието на бенефициента, защото е обявил фалит.
- Прекратяването се съобщава на бенефициента писмено, с копие до координатора, и влиза в сила на датата, посочена на уведомлението и най-късно 30 дена след получаването му от бенефициента.
- Бенефициент, чието участие е прекратено, трябва да представи всички изисквани доклади. При непредоставянето им в горепосочения срок, Комисията може, след предоставяне на 30-дневно писмено предизвестие за неполучаването на исканите документи, да реши да не вземе под внимание бъдещи обявени разходи и, където е уместно, да изиска връщане от страна на бенефициента на вече изплатени суми от предварителното финансиране.
- Комисията определя дълга на бенефициент, чието участие е прекратено.
- Ако консорциумът приеме да продължи изпълнението на проекта, този бенефициент трябва да прехвърли дължимата сума на координатора в срок от 30 дена, според изискването на Комисията. Комисията изпраща копие от това искане на координатора, а той уведомява Комисията дали сумата е получена, най-късно 10 дена след края на посочения срок.
- Ако бенефициентът не извърши този паричен трансфер към координатора, Комисията нарежда на Фонда да преведе на координатора сума в същия размер.
- Бенефициентът трябва да върне сумата във Фонда. За тази цел Комисията издава на бенефициента нареждане за връщане на сума в полза на Фонда.
- Всички предстоящи плащания, дължими от Комисията към бенефициента, се прехвърлят за погасяване на дълговете на бенефициента към Фонда.

2. След прекратяването или завършването на споразумение на безвъзмездна помощ,

Ако дължимата към Общността сума трябва да се върне, след края на проекта Комисията издава в своя полза на съответния бенефициент нареждане за връщане на сума. Ако плащането не бъде извършено до необходимия срок:

- Сумата може да бъде взета чрез приспадане от дължимите от страна на Комисията към бенефициента плащания (с изключение на предварителното финансиране).
- Когато приспадане не е възможно да се направи, Фондът превежда размера на тази сума към Комисията.
- Комисията издава на бенефициента нареждане за връщане на сума в полза на Фонда.

Пример:

- В края на проекта Комисията извършва последно плащане на приетата сума за последния период, плюс необходимото изравняване.
- Когато тази сума е по-малка от вече изплатеното към консорциума, Комисията си взема обратно разликата. Комисията изисква тази разлика чрез нареждане за връщане на сума, издадена на всеки бенефициент, за когото се отнася, и изпраща дебитно известие на бенефициента.
- Ако сумата не е изплатена в посочения на дебитното известие срок, Комисията, след като информира бенефициента, може да приспадне дължимите към Общността суми от всякакви такива, които тя дължи на бенефициента.
- Когато приспадане не е възможно да се направи, Комисията си възстановява ефективно тези суми от Фонда (преводи от Фонда към Комисията).
- Бенефициентът трябва да върне тези суми на Фонда. За тази цел Комисията издава на бенефициента нареждане за връщане на сума в полза на Фонда.
- Всички предстоящи плащания, дължими от Комисията към бенефициента, се прехвърлят за погасяване на дълговете на бенефициента към Фонда.

РАЗДЕЛ 3: КОНТРОЛ И САНКЦИИ

Член II.22 от СБП на ЕК – Финансови одити и контрол

1. Цел на одита

Комисията може, по всяко време през срока на изпълнението на проекта и до пет години след приключването му, да нареди извършването на финансов одит.

Одитът може да покрива:

- финансови аспекти
- систематични аспекти
- други аспекти, като счетоводни и управленски принципи.

2. Права и задължения на бенефициентите

За да се извърши пълна, вярна и справедлива проверка дали проектът и безвъзмездната помощ са (са били) подходящо управлявани и изпълнени, бенефициентите трябва:

- Да пазят оригиналите или, в изключителни случаи – надлежно заверени копия, включително в електронен вариант, на всички документи, свързани със СБП на ЕК, до пет години след приключване на проекта,
- Да гарантират достъпа на място, всякога, в разумно време, на службите на Комисията и/или външни органи, оторизирани от нея, в офисите на бенефициента, където проектът е бил изпълняван, до компютърните данни, счетоводните данни и цялата необходима информация за извършване на одитите, включително информация за персонални заплати на хора, ангажирани в проекта. Трябва да са подготвени да предоставят исканата информация на място и в момента на одита, ако това бъде изискано от тях, и предоставената информация да бъде в съответна форма.
- Да предоставят пряко на Комисията цялата подробна информация, която може да бъде поискана.
- Да се погрижат правата на Комисията и Европейската сметна палата за извършване на одити да бъдат разширени до правото да извършват такива одити или контрол на всички трети страни, чиито разходи са били възстановени напълно или частично от финансирането от ЕК, при същите условия.

3. Одитите могат да бъдат извършени от:

- Комисията (собствените ѝ отдели, включително OLAF – Европейска служба за борба с измамите – или техни надлежно упълномощени представители (включително външни одитори, назначени от Комисията)).
- Европейската сметна палата (от нейните отдели или надлежно упълномощени представители).

4. Доклади

- На база направените констатации по време на финансов одит, се изготвя временен доклад и се изпраща на одитирания бенефициент.
- Бенефициентът може да отправи отговор в срок от един месец от получаване на доклада. Комисията може да реши да не взема под внимание отговора или документите, изпратени след това.
- Заключителният доклад се изпраща в срок до два месеца след изтичане на този краен срок.

Въз основа на заключенията на одитната проверка, Комисията може издаде нареждания за връщане на суми и да приложи санкции, включващи ликвидни щети.

Член II. 23 от СБП на ЕК – Технически одити и прегледи

1. Цел на одита

- Техническият одит може да покрива:
  - Научни аспекти;
  - Технологични аспекти;
  - Други аспекти, свързани с правилното изпълнение на проекта и споразумението за безвъзмездна помощ
- Техническият одит или преглед оценява:
  - степента на изпълнение на плана за работа на проекта за съответния период и на съответните резултати,
  - оставащата във времето практическа значимост на целите и потенциала за напредък, съобразно най-новото в научен и промишлен аспект,
  - планираните и използвани ресурси с оглед на постигнатите резултати по начин, съответстващ на принципите за икономичност, ефективност и ефикасност,
  - процедурите и методите на управление на проекта,
  - дялът на бенефициентите и интегрирането им в проекта,
  - очакваното потенциално въздействие върху икономиката, конкуренцията и социалните условия, както и плановете на бенефициента за използването и разпространението на същината (основния замисъл).
- Одити на етиката оценяват дали проектът е бил изпълнен при спазване на основни етични принципи.

2. Одитори

Одитните проверки може да бъдат извършвани от Комисията със съдействието на външни научни или технологични експерти.

3. Права и задължения на бенефициентите

- Комисията – преди изпълнение на оценката – обявява кой е назначения експерт. Бенефициентът има право да откаже участието на определен външен научен или технологичен експерт заради търговска поверителност.
- Одити и прегледи може да се извършват дистанционно в дома или на работното място на експерта, или да включват сесии с представител на проекта, провеждани в сградите на Комисията или на бенефициента.
- Комисията и експертите може да имат достъп до местата и сградите, където се извършва дейността, и до всякакви документи, касаещи дейността.
- Бенефициентът предоставя пряко на Комисията цялата подробна информация, която може да бъде изискана от същата или от външен научен или технологичен експерт с цел да се удостовери, че проектът се осъществява/ е бил осъществен в съответствие със СБП.

4. Доклади

- Изготвя се доклад за резултатите от одитите и проверките и се изпраща на бенефициента.
- Бенефициентът може да отправи отговор в срок от един месец от получаване на доклада. Комисията може да реши да не взема под внимание отговора или документите, изпратени след това.

- Въз основа на официалните препоръки, Комисията информира координатора за своето решение:
  - да приеме или отхвърли крайните резултати;
  - да разреши проектът да продължи без промени в Анекс I от СБП на ЕК или с незначителни промени;
  - да сметне, че проектът може да продължи само със значителни промени;
  - да предприеме прекратяване на споразумението за безвъзмездна помощ или участието на определен бенефициент, съгласно Член II.38 от СБП на ЕК.
  - Да издаде нареждане за връщане на суми за част или всички плащания, направени от Комисията, и да наложи всякакви приложими санкции.

Пояснителни бележки и шаблони за Технически прегледи на проекта в РП7, включващи независим(и) рецензент(и)

Член II.24 от СБП на ЕК – Ликвидни щети

Комисията предявява иск за ликвидни щети¹² от даден бенефициент, за който е установено, че е заявил надценени разходи и е получил неоправдан размер на финансиране от Общността.

1. Изчисление на ликвидни щети

Сумата на ликвидните щети се изчислява по следната формула:

Ликвидни щети = неоправдана финансова помощ от Общността x (надценени суми : общо исканото финансиране от Общността)

В преобладаващия брой случаи значението на „надценени суми“ от дадената формула, е неоправдан размер на финансирането.

Освен това, при изчислението на ликвидните щети се взема под внимание само исканото от бенефициента финансиране за същия отчетен период, а не спрямо цялата сума на финансирането от ЕК.

---

¹² В изключителни случаи, Общността може да се въздържи от предявяване на ликвидни щети [по тези изключителни случаи ще бъдат добавени допълнителни разяснения]

Пример:

Признатите разходи, декларирани от бенефициента, възлизат на 1 254 030 евро (за проекти за ПТР, финансирани на 50%) и исканото Европейско финансиране за този отчетен период е 627 015 евро. При одит се установява, че има надценени разходи за 454 030 евро и съответно получено неоправдано финансиране в размер на 227 015 евро.

Сумата за ликвидни щети, която Общността предявява е:

$227\,015\text{ евро} \times (454\,030\text{ евро} : 627\,015\text{ евро}) = 164\,384,6\text{ евро}$

2. Режики

Ликвидните щети се дължат отделно от сумите за връщане на неоправдано финансиране, получено от бенефициента.

Пример:

Ако ликвидните щети бъдат приложени към бенефициента, споменат в т.1, същият ще трябва да върне на Комисията общата сума от:

- Неоправдано финансиране (a) : 227 015 евро
- Ликвидни щети (b): 41 096,15 евро
- Общо (a) + (b): 268 111,15 евро

За да се спазва принципа на противоречието, на бенефициента се връчва в писмен вид предизвестие за срок от 30 дена, в който да предостави своя отговор (Член II.24.3).

Процедурата за изплащане на ликвидните щети е същата, както при връщане на неоправдано финансиране, включвайки прилагането на клаузите за лихва за неизпълнение при закъсняло плащане.

В изключителни случаи Комисията може да се въздържа от предявяването на ликвидни щети. Комисията може да реши при надлежно обосновани случаи, и ако е уместно според принципа на пропорционалност, да не изисква ликвидни щети.

Член II.25 от СБП на ЕК – Финансови санкции

Освен ликвидните щети, всеки бенефициент, който сериозно е нарушил задълженията си по СБП на ЕК, подлежи на финансови санкции:

- между 2% и 10% от стойността на полученото от бенефициента финансиране от ЕК;
- между 4% и 20% от стойността на полученото от бенефициента финансиране от ЕК, при повторно нарушение в срок от пет години след първото.

Пример:

Установено е сериозно нарушение на задълженията на бенефициента по СБП на ЕК ????

Според доклада(ите) пред Комисията за разпределението на Европейското финансиране между бенефициентите, въпросният бенефициент е получил финансиране от 700 000 евро.

Одитът установява, че това е първото сериозно нарушение на този бенефициент в проект, финансиран от Комисията през последните пет години.

Този бенефициент може да бъде подложен на допълнителни финансови санкции между 14 000 евро и 70 000 евро.

Това е допълнително, освен връщането на надплатената сума (неоснователно финансиране) и ликвидните щети за завишени разходи.

Тази клауза също така важи за бенефициенти, виновни за неверни декларации. И в двата случая бенефициентът се от всички от всички схеми за безвъзмездна помощ от Общността за максимален период от две години от датата на установяване на нарушението.

АНЕКС III – СПЕЦИАЛНИ КЛАУЗИ ЗА ПРЕХОДНИ ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИЕМАНЕ

Точка III.9 от СБП на ЕК – Финансова подкрепа от Общността за разходи за достъп

В Анекс I от СБП на ЕК ще има предвидена единична цена, базирана на предварителна оценка за продължителността на проекта.

Предвидена единична цена = разходи, отговарящи на предварително оценено общо количество предоставен достъп до съоръженията.

Взимаме като пример споразумение за финансиране в три цикъла, със следните данни:

Разходи за предварително оценено общо количество предоставен достъп до съоръженията = 4 000 000

Предварително оценено общо количество предоставен достъп до съоръженията = 1 000.

Общото количество достъп, който се разглежда, включва достъп, който да се финансира по специално споразумение за безвъзмездна помощ, с посочени в него условия, както и всякакъв друг достъп, който да бъде осигурен от доставчика.

Предвидена единична цена = 4 000 евро

Анекс I от СБП на ЕК определя минималното количество осигурен достъп при условията на СПБ (например 200 единици).

Тази предварителна единична цена се използва от доставчика при декларирането на разходите за достъп във финансовите отчети. Доставчикът може да декларира сумата, получена при умножение на предвидената единична цена по количеството на осигурения достъп.

В продължение на взетия по-горе пример:

1^{ви} период: доставчикът декларира, че е предоставил 50 единици достъп при условията на СБП. Сумата, която ще се иска за този период е равна на предварителната единична цена, умножена по количеството достъп за периода: $50 \times 4\,000 = 200\,000$ евро.

2^{ри} период: доставчикът декларира предоставени 60 единици достъп, сумата = $60 \times 4\,000 = 240\,000$ евро.

За 3^{тия} и последен период действителната единична цена трябва да се калкулира на база на общо количество достъп, реално предоставен, и действително направените разходи за даване на този достъп.

Примерът е разделен на три:

Под-пример 1: действителна единична цена е по-ниска от предвидената:

Действително направени разходи за достъп (включват и финансираня и нефинансираня от Общността по това СБП) = 3 000 000 евро

Общо количество достъп, действително предоставен = 1 000

Реална единична цена = $3\,000\,000 : 1\,000 = 3\,000$ евро

Доставчикът използва тази единична цена, за да калкулира разходите за последния период.

Ако доставчикът декларира 90 единици достъп при условията на СБП:

Исканата сума = $90 \times 3\,000 = 270\,000$ евро. Така също, доставчикът трябва да коригира посочените разходи за предишните периоди. За:

1^{ви} период: доставчикът декларира, че е предоставил 50 единици достъп при условията на СБП. Сумата, която ще се иска за този период е равна на предварителната единична цена, умножена по количеството достъп за периода: $50 \times 3\,000 = 150\,000$ евро вместо 200 000 евро.

2^{ри} период: доставчикът декларира предоставени 60 единици достъп, сумата = $60 \times 3\,000 = 180\,000$ евро вместо 240 000 евро.

Ако действителната единична цена е по-висока от предвидената, има две възможности:

Действително направени разходи за достъп (включват и финансираня и нефинансираня от

Общността по това СБП) = 5 000 000 евро
Общо количество достъп действително предоставен = 1 000
Реална единична цена = 5 000 000 : 1 000 = 5 000 евро

Под-пример 2: действителната единична цена е по-висока от предвидената и количеството на действително предоставения достъп при условията на СБП е равен или по-висок от минималното количество, предвидено в Анекс I от СБП на ЕК.

Ако доставчикът декларира предоставени 90 единици достъп: Исканата сума = 90 x 5 000 = 450 000 евро. Доставчикът трябва да коригира посочените разходи за предишните периоди. За:

1^{ви} период: доставчикът декларира, че е предоставил 50 единици достъп при условията на СБП. Сумата, която ще се иска за този период е равна на предварителната единична цена, умножена по количеството достъп за периода: 50 x 5 000 = 250 000 евро вместо 200 000 евро.

2^{ри} период: доставчикът декларира предоставени 60 единици достъп, сумата = 60 x 5 000 = 300 000 евро вместо 240 000 евро.

Под-пример 3: действителната единична е цена по-висока от предвидената и количеството на действително предоставения достъп при условията на СБП е по-нисък от минималното количество, предвидено в Анекс I от СБП на ЕК. В този случай увеличението в отношението към предвидената единична цена може да не бъде възстановено.

Ако доставчикът декларира, че е предоставил 50 единици достъп през 3^{тия} период, исканата сума = 50 x 4 000 = 200 000 евро, тогава няма да коригира заявените разходи за предишни периоди.

Пътни и дневни разходи, свързани с посещения от потребители и срещи на избраните консултанти, когато е необходимо, не се включват в изчислението на единичната цена, но те може да бъдат декларирани от бенефициентите.

В примера, сертификатът, представен по изискване на СБП, ще включва разходите за междинен достъп за трите периода, според корекцията накрая или според декларираното, ако корекция не е нужна.

АНЕКС III – СПЕЦИАЛНИ КЛАУЗИ, СВЪРЗАНИ С „ПРОУЧВАНИЯ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ МСБ“ ИЛИ „ПРОУЧВАНИЯ ЗА ДРУЖЕСТВА ОТ МСБ“

Ще бъде довършено от съответните служби.

АНЕКС III - ПРОЕКТ ЕРА-НЕТ ПЛЮС

Точка III.2 от СБП на ЕК – Продължителност на проекта

Поради сложната координация на финансовите ангажименти и плащания между Комисията и националните програми, съответните координационни проекти са ограничени до 5 години. Това ще разреши лесно проекти с продължителност 2-3 години, финансирани от съвместната покана за предложения.

Точка III.3 от СБП на ЕК – Специални задължения по изпълнението за всеки бенефициент

Изисква се специален резултат, за да се гарантира, че формалният ангажимент за финансиране избрания транс-национален проект е сигурен.

Точка III.4 от СБП на ЕК – Финансова помощ от Общността

Базата за изчисление на общия дял на Общността е общия бюджет на съвместната покана. В рамките на този максимум, Проект ЕРА-НЕТ Плюс ще подкрепи два вида дейности, като подходящи за финансиране:

- Пускането в ход и управлението на съвместната покана за предложения (малък и ограничен дял от Европейското финансиране).
- Допълването на съвместната покана за предложения (голям обем от Европейското финансиране)

Дейностите по Проект ЕРА-НЕТ Плюс трябва да са строго свързани с пускането в ход и управлението на съвместната покана за предложения и крайния подбор и решение за финансиране на транс-национални проекти.

Общото финансиране на всеки проект, което може да бъде комбинирано национално и Европейско, трябва да е по правилата на конкуренцията.

Точка III.5 от СБП на ЕК – Специален режим на плащане

Предвиждат се две плащания от предварителното финансиране:

- Първото е само за управлението на съвместната покана за предложения, докато общите планирани разходи бъдат определени и описани в Анекс I към договора.
- Второто плащане от предварителното финансиране е планирано за след подбора на транс-националните проекти и трябва да служи като предварително финансиране за първата година от транс-националните проекти. Размерът му ще зависи от списъка на избраните проекти и тяхното предвиждано финансиране.

АНЕКС III - СПЕЦИАЛНИ КЛАУЗИ, СВЪРЗАНИ С „ПРОУЧВАНИЯ В ПОМОЩ НА ОПРЕДЕЛЕНИ ГРУПИ“

Ще бъде довършено от съответните служби.

Подписаната, Катя Христова Христова, удостоверявам верността на превода от английски на български език на приложения документ - Примерно Ръководство по Финансови въпроси, свързани с непреки дейности по 7РП, Версия 24/4/2007. Преводът се състои от шестдесет и пет страници.

Преводач: Катя Христова Христова